

สมุดภาพทำเนียบรัฐบาล
และ
นายกรัฐมนตรี

สมุดภาพทำเนียบรัฐบาล

และ

นายกรัฐมนตรี

คำนำ

เนื่องในวาระครบรอบ ๕๗ ปี วันสถาปนาสำนักนายกรัฐมนตรี วันที่ ๒๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๒ นี้ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจจัดทำสมุดภาพทำเนียบรัฐบาล ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จึงได้จัดพิมพ์ สมุดภาพทำเนียบรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ขึ้น เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับทำเนียบรัฐบาล นายกรัฐมนตรีของไทย และแนวทางการปฏิบัติงานของนายกรัฐมนตรีปัจจุบัน ให้ประชาชนชาวไทยได้มีโอกาสดูทราบ

สมุดภาพทำเนียบรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีเล่มนี้ ประกอบด้วย เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติของทำเนียบรัฐบาลโดยย่อ งานรัฐพิธีสำคัญที่จัดขึ้นในทำเนียบรัฐบาล ประมวลภาพนายกรัฐมนตรีตั้งแต่สมัยแรก จนถึงปัจจุบัน และภารกิจสำคัญเด่น ๆ ในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนภารกิจประจำวัน ประวัติการทำงาน ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ และที่สำคัญก็คือ การได้รับความกรุณาจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์พิเศษ ทำให้ผู้อ่านสมุดภาพเล่มนี้ได้รู้จักท่านมากขึ้น

มิถุนายน ๒๕๓๒

ทำเนียบรัฐบาล

ทำเนียบรัฐบาล เป็นสถานที่ราชการสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ เพราะเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร เป็นที่ประชุมของคณะรัฐมนตรี เป็นที่ทำงานของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษาของรัฐบาลคณะต่าง ๆ และยังมีส่วนราชการระดับกรมที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีอีกด้วย เช่น สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเป็นที่ประชุมของคณะกรรมการและอนุกรรมการต่าง ๆ ของส่วนราชการดังกล่าว บางโอกาสใช้เป็นสถานที่จัดงานรัฐพิธีที่สำคัญ อาทิ งานสโมสรสันนิบาตในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้เป็นสถานที่ต้อนรับหรือเลี้ยงรับรองประมุขต่างประเทศ รัฐบุรุษ และบุคคลสำคัญต่าง ๆ ที่มาเยือนประเทศไทยเป็นทางการ ตลอดจนใช้เป็นสถานที่ต้อนรับประชาชน ประชุมข้าราชการ จัดสัมมนา จัดนิทรรศการ จัดเป็นสถานที่มอบรางวัลเกียรติยศแก่บุคคลในวงการต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชนอีกด้วย

ทำเนียบรัฐบาลตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑ ถนนนครปฐม แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในบริเวณกำแพงเดียวกับหน่วยราชการหลายหน่วยที่สังกัดในสำนักนายกรัฐมนตรีด้วยกัน คือ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ดูแลทำเนียบรัฐบาล

บริเวณอันเป็นที่ตั้งทำเนียบรัฐบาลนั้น เดิมเป็นบ้านนรสิงห์ ของพลเอก พลเรือเอก เจ้าพระยาวรนาภพ (ม.ล. เพื่อ ฟังบุญ) ซึ่งรัฐบาลสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ซื้อไว้ใช้เป็นสถานที่รับแขกเมืองและใช้เป็นทำเนียบรัฐบาลด้วย สำหรับพื้นที่ส่วนการศึกษาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของพื้นที่บริเวณบ้านนรสิงห์ กองทัพบกได้มอบให้ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ นี้เอง อาคารสำคัญ ๆ ในทำเนียบฯ มี ตึกไทยคู่ฟ้า ตึกสันติไมตรี ตึกนารีสโมสร เป็นต้น

ตึกไทยคู่ฟ้า มีความงามทั้งด้านสถาปัตยกรรมและมณฑลศิลป์ จัดได้ว่าเป็นอาคารหลังเอกแห่งหนึ่งในประเทศไทย หากมองเข้ามาจากทางด้านหน้าผ่านบานประตูเหล็กตรงกลางกำแพงรั้วเข้ามาแล้ว จะเห็นสนามหญ้าเขียวจีเป็นวงกลมอยู่หน้าตึกไทยคู่ฟ้า ขอบสนามหญ้ามีปืนใหญ่สมัยโบราณตั้งไว้เป็นระยะ ๆ เฉพาะด้านหน้าตึกกับสนามหญ้าเชื่อมโยงกันนั้น มีต้นสนปลูกอยู่เรียงราย

ส่วนภาพล่าง เป็นภาพด้านหลังของตึกไทยคู่ฟ้า

ตึกไทยคู่ฟ้า

ตึกไทยคู่ฟ้า เดิมชื่อ ตึกไกรสร เป็นตึกใหญ่ มีความงามทางด้านสถาปัตยกรรม และมีทัศนศิลป์ที่เป็นเอกลักษณ์หนึ่งของอาคารในประเทศไทย รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นแบบเวนิเซียนโกธิค (Venetian Gothic) จะเห็นได้จากเครื่องประดับ โค้งประตู หน้าต่าง กำแพงภายนอกและภายใน โดม หั้วเสา ขอบระเบียง เhing หลังคา ซึ่งมีแบบอย่างจากอาคารวังริมน้ำของเจ้าผู้ครองนครเวนิส (Doges's Palace) ในสมัย ค.ศ. ๑๓๐๙-๑๕๒๔

ตึกไทยคู่ฟ้า เป็นชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่ ในสมัยที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี เพราะเมื่อยังเป็นบ้านนรสิงห์อยู่นั้น ตึกหลังนี้มีชื่อว่า “ตึกไกรสร” เจ้าของบ้านคงจะนำเอา

พระนามย่อของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงรักษารัตนเศรษฐี ซึ่งมีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าไกรสร และเป็นต้นราชสกุล “พึงบุญ ณ อุรุยา” มาตั้ง

ตึกไทยคู่ฟ้า หรือ ตึกไกรสรนี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ให้ พลเอก พลเรือเอก เจ้าพระยาวรนาภพ สร้างบ้านนรสิงห์ โดยให้ช่างชาวอิตาลีคนหนึ่งที่สร้างพระที่นั่งอนันตสมาคม เป็นผู้สร้างตามแนวพระราชดำริ มีนายซี อาร์เลกรี นายอีโย โกโล เป็นวิศวกร นายแอมตามาโย นายเอ ริโกดี เป็นช่างออกแบบ แต่การสร้างยังไม่สำเร็จบริบูรณ์ เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต นายช่างชาวอิตาลีกลับประเทศหมด จนถึงสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรี และย้ายสำนักนายกรัฐมนตรีมาอยู่ที่นี้ จึงได้มอบให้ศาสตราจารย์ศิลป พีระศรี (นามเดิม Corrado Feroci) ชาวนครฟลอเรนซ์ ประเทศอิตาลี รับราชการอยู่กรมศิลปากร นำนักเรียนโรงเรียนศิลปากร แผนกช่าง มาดำเนินการปรับปรุงต่อเติม และตกแต่งต่อจนเสร็จเรียบร้อยดังเช่นที่เห็นในปัจจุบัน

ด้านหน้าของตึกไทยคู่ฟ้า มีชื่อและตราสำนัก-
นายกรัฐมนตรีประดับอยู่

บน : พลับพลาหน้าตึกไทยคู่ฟ้า รัฐบาล
ได้จัดสร้างขึ้นเนื่องในงานสโมสรสันนิบาต พระราช
พิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ เมื่อวันที่
๗ ธันวาคม ๒๕๓๐

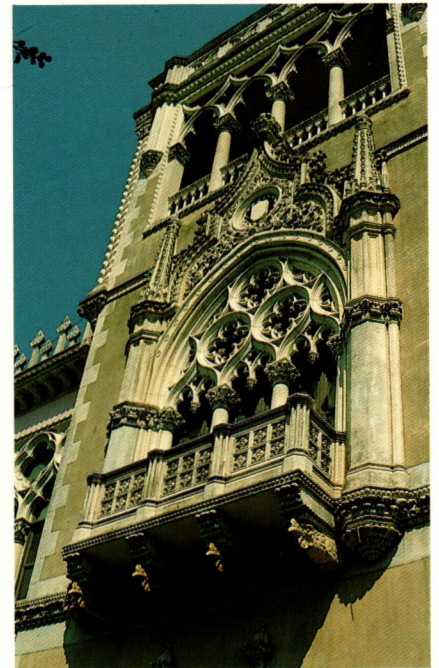
ล่าง : ปืนใหญ่สมัยโบราณ ตั้งอยู่ตามขอบ
สนามหญ้า หน้าตึกไทยคู่ฟ้า

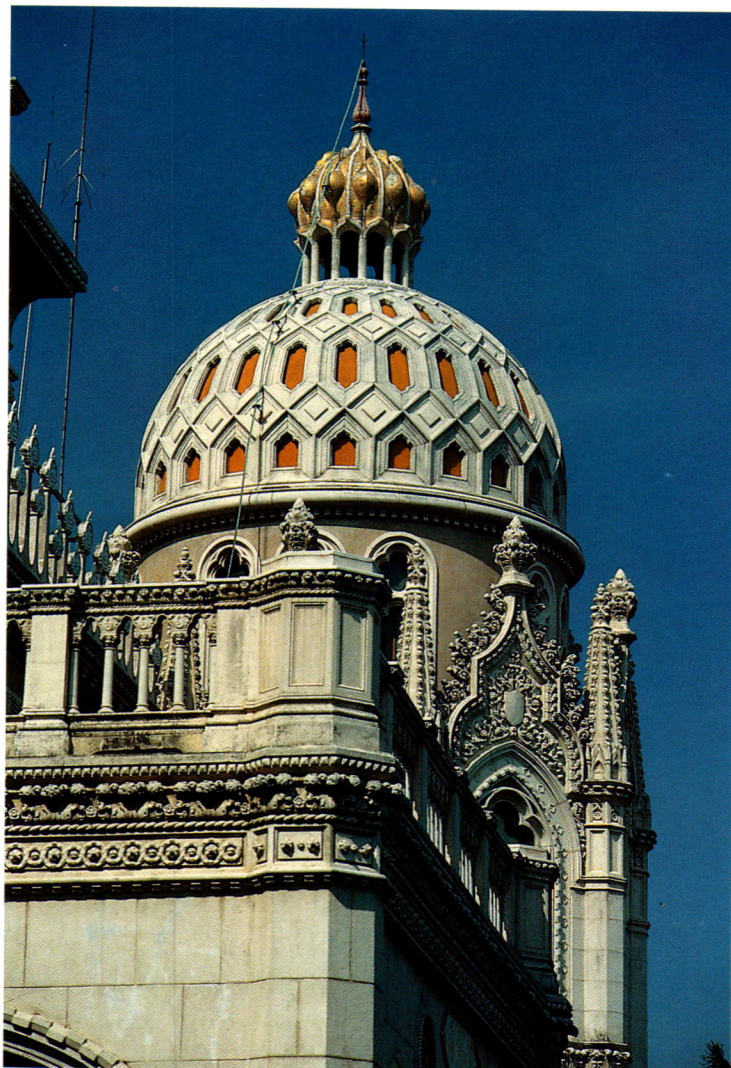

ทรวดทรงภายนอกด้านหน้าของตึกไทยคู่ฟ้า โดยทั่วไป เป็นตึก ๒ ชั้น แต่ตรมมุมนทิศใต้สร้างเพิ่มขึ้นจนดูคล้ายกับว่าเป็นตึก ๓ ชั้น การสร้างส่วนนี้เพิ่มขึ้น ก็เพื่อให้เกิดความสมดุลกับมุมทางด้านเหนือ ซึ่งทำเป็นห้องหลังคาโดมสูงพ้นระดับทั่วไปของตัวอาคาร ตามทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรมยุคนั้น

โดยทั่วไปประตูหน้าต่างด้านหน้า ด้านข้างและด้านหลังชั้นล่าง เป็นแบบโค้งแหลมนั่งบนหัวเสาแบน มีลูกกรงคอกเหลี่ยม ตอนล่าง ส่วนชั้นบนเป็นแบบโค้งแหลมนั่งบนหัวเสากลม เหนือโค้งเป็นช่องแสงลายคอกไม้อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม มีลูกกรงเป็นเสาเล็ก ๆ รับกับคานาเล็กซึ่งอยู่ตอนล่างโดยตลอด

มูมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นห้องกลมขึ้น
ออกมาจากผนัง ส่วนยอดของหลังคาเป็นโดม
คอนกรีตปิดโมเสกสีทอง

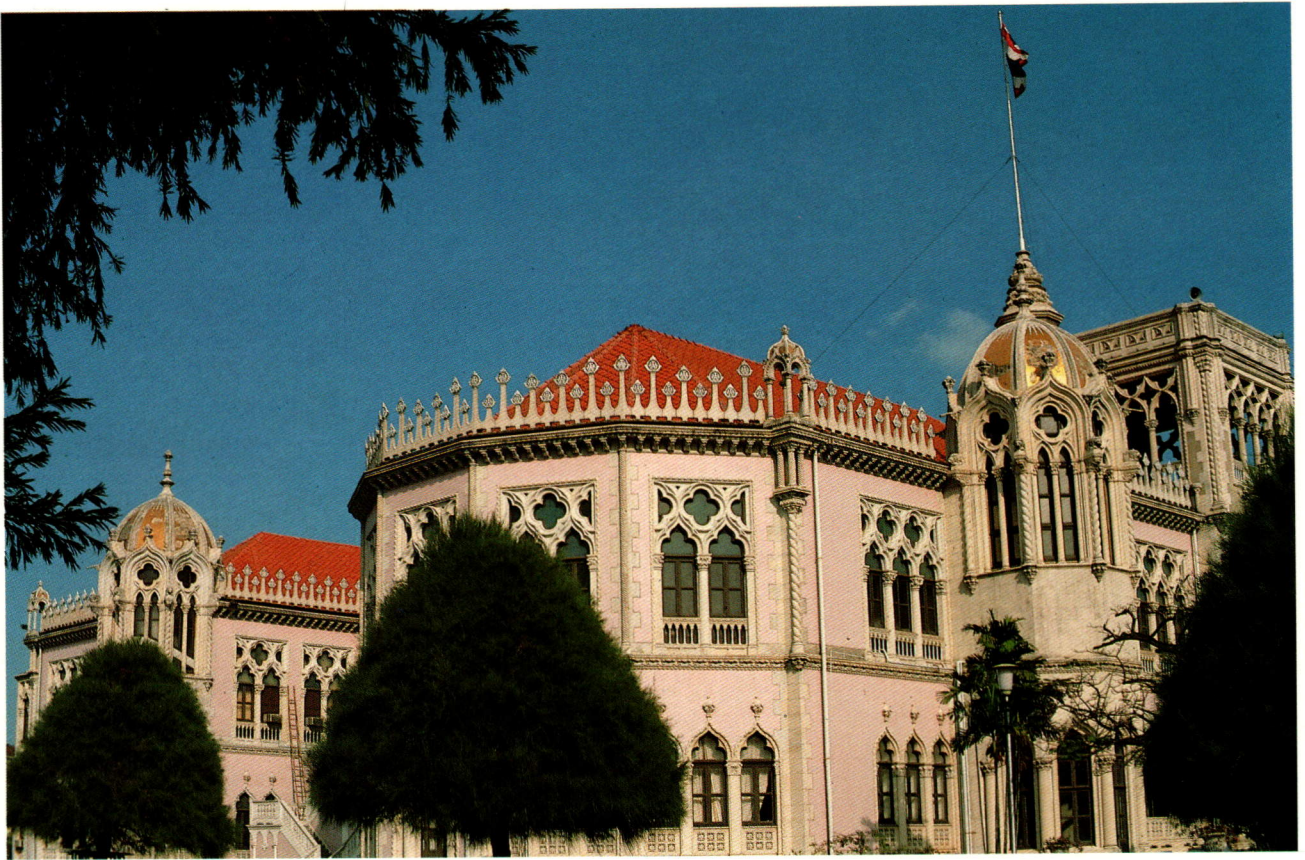

หน้าต่างส่วนล่างและส่วนบน ยังคงลักษณะ
ของหน้าต่างทั่วไป แต่เพิ่มลวดลายมากขึ้น

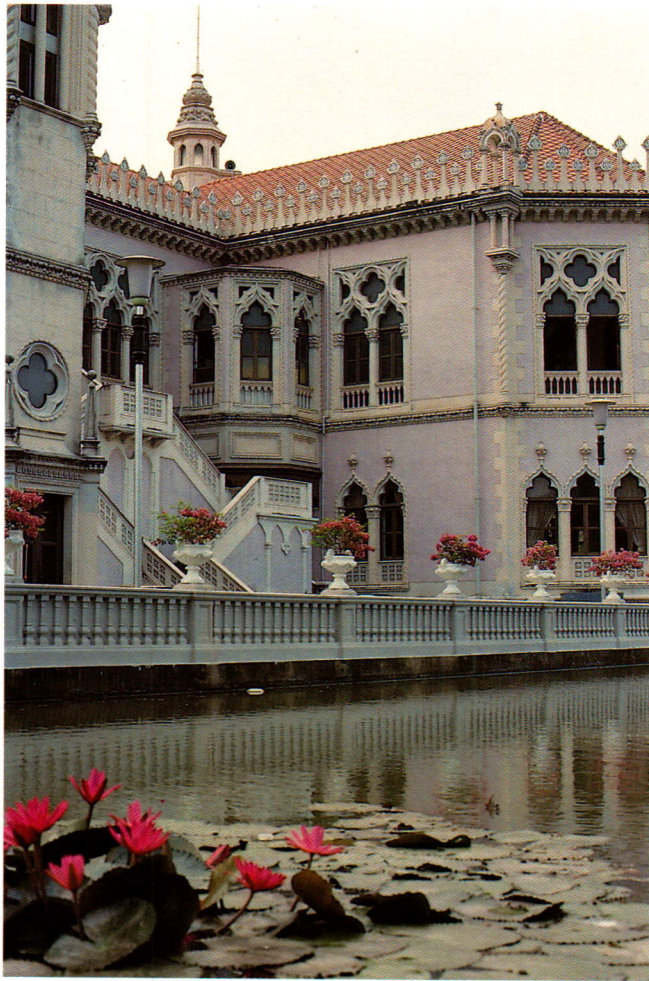
วัสดุที่ใช้ภายนอกอาคาร
โดยทั่วไปเป็นหินล้างพิเศษให้เกิด
รูปทรงเล็ก ๆ กำแพงผนังและบัวปูน
ต่าง ๆ ตลอดจนผนังนอกบางส่วน
ทาสีคล้ายกำแพงหินอ่อนสีกุหลาบ
แบบวังเจ้านครเวนิส แต่ก็ดูกลม
กลืนกันและดูประณีตงดงามเป็น
อย่างยิ่ง

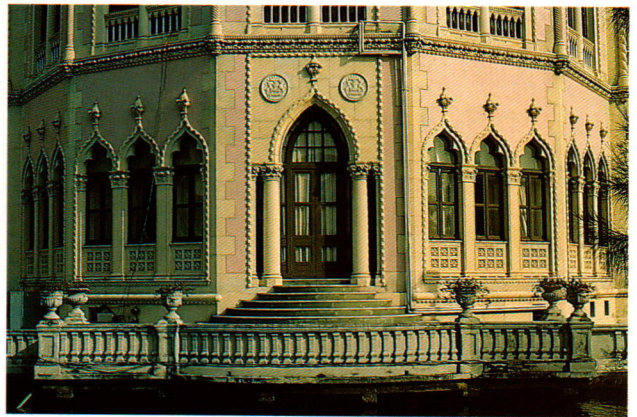

ด้านทิศตะวันตก เป็นห้องบันไดเวียนเล็ก ผนังภายนอก ๘ เหลี่ยม หลังคาโดมปั้น หน้าต่างคอนกรีตเป็นแบบโค้งแหลม และมีช่องแสงลายดอกไม้ตอนบนของหน้าต่าง ส่วนบนหัวเสาของโดมเล็กประดับด้วยปูนปั้นรูปสิงห์โตหมอบ

เหนือประตูโค้งแหลม ห้องหลังคาโดมบ้านมีปูน
ปั้นตราสำนักนายกรัชมณฑลประทับอยู่

ด้านหลังของตึกไทยคู่ฟ้า มีทางขึ้นจากภายนอกตัวอาคาร

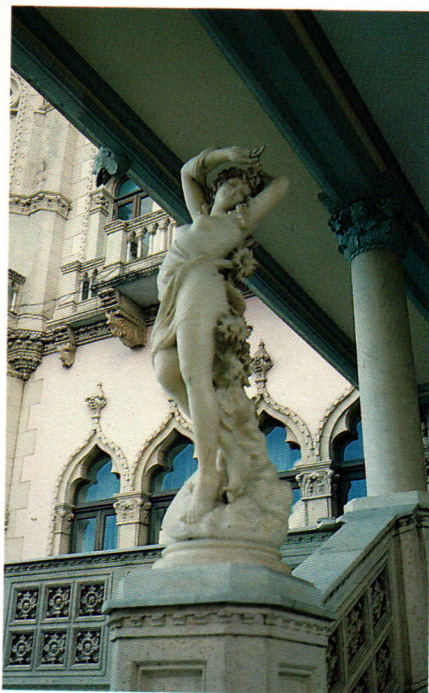
ยอดตึกมีขอบระเบียงเชิงหลังคา ทำเป็นลวดลายดัดตราสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งก็นำเอาแบบอย่างมาจากขอบระเบียงของวังเจ้าผู้ครองนครเวนิสอีกเช่นกัน ส่วนตัวหลังคานั้นเป็นหลังคาคลุมมุงด้วยกระเบื้องหน้าวัวสีอิฐโดยตลอด

ตึกไทยคู่ฟ้า มุมมองจากตึกสันติไมตรี
บริเวณบันไดภายนอกตัวอาคาร มีรูปประติมากรรม
หินอ่อนประดับ ช่วยเพิ่มความงดงามให้กับตัว
อาคารยิ่งขึ้น

ด้านนอกของตึกไทยคู่ฟ้า มีปูนปั้นเป็นรูปหัวไก่ประดับอยู่ตามใต้
กรอบหน้าต่าง และตามปลายของรางน้ำฝน ซึ่งเข้าใจกันว่า จอมพล ป.
พิบูลสงคราม เป็นผู้สั่งให้ทำขึ้นใหม่ เพราะท่านเกิดปีระกา แต่ตามข้อ
เท็จจริงแล้ว รูปหัวไก่นี้ตั้งกล่าวมาแล้วตั้งแต่สมัยเป็นบ้านนรสิงห์ เพราะ
คุณหญิงประจวบ ภริยา พลเอก พลเรือเอกเจ้าพระยาวรหารามพร เกิดปีระกา

ชั้นล่าง พื้นเป็นหินอ่อนทั้งหมด ตรงกลางเป็นห้องโถงกว้าง และมีบันไดหินอ่อนสำหรับขึ้นไปชั้นบน โดยแยกออกไปเป็นทางเหนือและทางใต้

ผ่านเลยไปก็จะถึงห้องพักของแขกที่จะเข้าพบนายกรัฐมนตรี ห้องนี้มีชื่อเรียกว่า ห้องโคมสีทอง เพราะเพดานห้องเป็นรูปโคมโค้งสีทองเขียนเป็นลวดลายประกอบหลากสี

ห้องรับรองราชวัง แบ่งเป็น ๒ ช่วง ช่วงแรกมีเก้าอี้ชุดรับแขกตั้งอยู่ทางผนังด้านใต้ ส่วนที่ผนังด้านเหนือมีภาพเขียนสีน้ำมันรูปสมเด็จพระนเรศวรชนช้างกับพระมหาอุปราชา เมื่อเข้าไปถึงช่วงที่สองเป็นห้องรับแขกของนายกรัฐมนตรี บนผนังเหนือที่นั่ง มีพระบรมรูปเขียนสีน้ำมัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันทรงเครื่องภูษิตาภรณ์ประทับยืนพระหัตถ์ทรงพระแสงดาบ ผู้วาดคือ นางปราณี นิมสมอ และมิ่งขวัญ ๑ คู่ ตั้งอยู่บนแท่นฐานกิ่งละแต้น สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๙ พระราชทาน และด้วยเหตุนี้ห้องนี้จึงมีชื่อเรียกว่า ห้องรับรองราชวัง

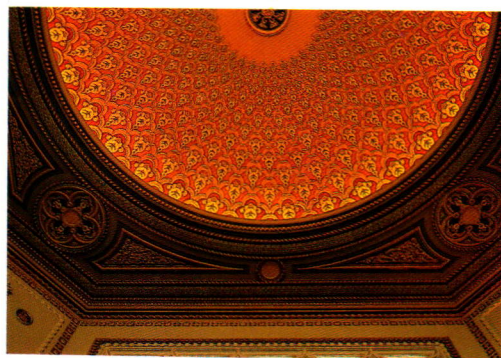
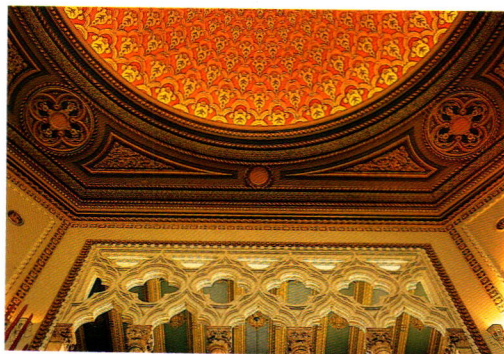

ส่วนทางขวามือของชั้นล่าง มีห้องที่เรียกชื่อกันว่า ห้องสีม่วง เหตุที่เรียกว่า ห้องสีม่วง ก็เพราะชุดรับแขก ภายในห้องเป็นชุดสีม่วง มีขอบเป็นลายทองใช้เป็นห้องรับรองของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ส่วนที่เป็นห้องถัดไปคือ ห้องภายในโถงชั้นล่าง ก็มีชุดรับแขกเป็นสีม่วงเช่นเดียวกันกับห้องแรก แต่เพดานโค้งเป็นรูปโคมประดับกระจกสี

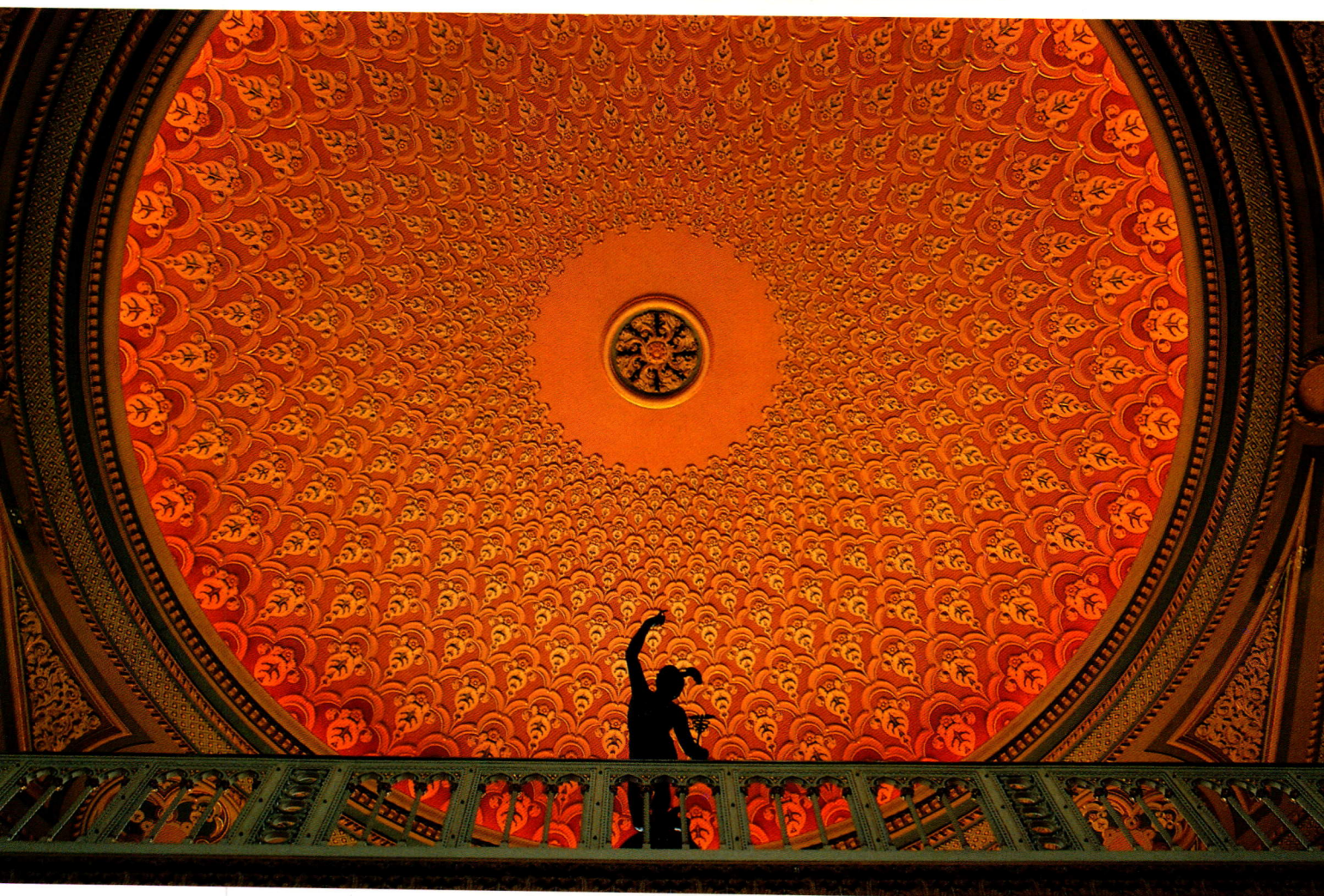

ถัดจากห้องสีม่วงมาทางทิศตะวันตก เป็นห้องประชุมใหญ่เรียกว่า ห้องสีเขียว ห้องนี้เดิมใช้เป็นห้องจัดเลี้ยงแขกเมือง แต่ปัจจุบันใช้เป็นห้องประชุมที่มีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และใช้เป็นห้องที่โฆษกของรัฐบาลและรองโฆษกฯ แถลงข่าวภายหลังการประชุมของคณะรัฐมนตรี เหตุที่เรียกว่าห้องสีเขียว เพราะภายในห้องโต๊ะเก้าอี้เป็นสีเขียวเป็นส่วนใหญ่

เพดานโดมแบบ เมื่อ
มองจากชั้นล่างขึ้นไป จะ
เห็นประติมากรรม รูปหล่อ
สัมฤทธิ์ ที่ตั้งอยู่ริมราว
ลูกกรงของชั้น ๒

บริเวณชั้นบนของตึก
ไทยคู่ฟ้า ลักษณะของสถา-
ปัตยกรรม และศิลปะการ
ตกแต่งนั้นสว่างามเช่นเดียว
กับชั้นล่าง

ตึกสันติไมตรีแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน โดยมีสนามหญ้าคั่นกลาง ตึกสันติไมตรีหลังนอก สร้างใน พ.ศ. ๒๔๕๖ สมัย จอมพลป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ม.ล.ปิ่น มาลากุล เป็นสถาปนิก วัตถุประสงค์ในการสร้าง ก็เพื่อใช้ในราชการ อเนกประสงค์ เช่น งานเลี้ยงต้อนรับแขกต่างประเทศที่สำคัญ จัดงานพิธีมอบรางวัล จัดสัมมนา รวมทั้งเป็นสถานที่ต้อนรับข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

ตึกสันติไมตรีหลังใน สร้างในสมัย จอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี พันเอกจิระ ศิลปนก เป็นสถาปนิก โดยเหตุผลที่ว่า ตึกสันติไมตรีหลังนอกเริ่มคับแคบไม่พอแก่การจัดงานใหญ่ จึงจำเป็นต้องสร้างเพิ่มขึ้นอีก ๑ หลัง

ตึกสันติไมตรีหลังใน จะมีห้องโถงใหญ่ เพื่อจัดงานต่าง ๆ เช่น งานเลี้ยงรับรอง ประชุมสัมมนา พิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มอบรางวัล เป็นต้น รวมทั้งการให้สัมภาษณ์ และพบปะสื่อมวลชนของนายกรัฐมนตรีด้วย ตรงกลางผนังห้องโถงใหญ่ด้านเหนือมีพระบรมรูปเขียนสีน้ำมันพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ประทับยืน ประดิษฐานอยู่ชั้นผนังที่ทำเสมือนขุมจรรยา

ห้องสีฟ้า เป็นห้องรับแขก อยู่ถัดจากห้องโถงใหญ่ ตึกสันติไมตรีหลังใน ที่เรียกว่า ห้องสีฟ้า เพราะเพดานห้องและเครื่องตกแต่งภายในเป็นสีฟ้าเป็นส่วนใหญ่ (ขาว) ลวดลายเหนือประตูทางเข้าห้องสีฟ้า

ห้องโถงใหญ่ ของตึกสันติไมตรีหลังนอก สมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ รัฐบาล ได้จัดพิธีถวายพระกระยาหารค่ำอย่างเป็นทางการ เนื่องในงานสโมสรสันนิบาต พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

และจัดห้องรับรองเล็ก เป็นที่ประทับหลังเสวยพระกระยาหาร

ตึกบัญชาการหลังใหม่ ตึกหลังนี้เป็นตึกคอนกรีตสูง ๕ ชั้น ตั้งอยู่ระหว่างตึกบัญชาการหลังเก่า กับตึกนาฬิกามุสและตึกแสงอาทิตย์ สถาปนิกคือ พันเอกจิระ ศิลปภนกลักษณะของสถาปัตยกรรมเป็นแบบสากลนิยม จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งให้สร้าง เพราะสำนักนายกรัฐมนตรีที่ตึกบัญชาการ (หลังเก่า) แคบและไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก

ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ในตึก
บัญชาการ หลังใหม่

ตึกนาฬิกาโมสโร ใช้เป็นที่ปฏิบัติงานและแสดงข้าวของโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑. ตึกบัญชาการ หลังเก่า ปัจจุบันเป็นที่ทำการของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
๒. ตึกบัญชาการ หลังใหม่
๓. ตึก ๖ ชั้น เป็นที่ทำการของหน่วยงานในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

๔. ตึกสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๕. ตึกสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- ๖-๗ ส่วนการศึกษาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของทำเนียบรัฐบาลแล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

งานรัฐพิธีสำคัญ ณ ทำเนียบรัฐบาล

ในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๒๕ ปี รัฐบาลได้จัดงาน
สโมสรสันนิบาตเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ณ ทำเนียบรัฐบาล
ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๔

บน: สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีใน
รัชกาลที่ ๙ เสด็จพระราชดำเนินถึงทำเนียบรัฐบาล

ล่าง: สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงปฏิสันถาร
กับ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพลถนอม กิตติขจร

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพล ถนอม กิตติขจร กราบ
บังคมทูลถวายชัยมงคล

รัฐบาลจัดงานสโมสรสันนิบาต ณ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อถวายพระเกียรติแด่ สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เจ้าชายฟิลิป พระสวามี และเจ้าฟ้าหญิงแอนน์ ในวันศุกร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพลถนอม กิตติขจร กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ และพระราชอาคันตุกะทั้ง ๓ พระองค์ เสด็จพระราชดำเนิน ไปยังตึกสันติ-ไมตรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ พร้อมกับสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒

สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ พร้อมกับเจ้าชายฟิลิป

ทุกพระองค์ประทับทอดพระเนตรการแสดงนาฏศิลป์ของกรมศิลปากร

ในมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงดำรงพระอิสริยยศดีเป็นสยามมกุฎราชกุมาร คณะรัฐบาลได้จัดงานสโมสรสันนิบาตเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ณ ทำเนียบรัฐบาล ในวันศุกร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๕

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินถึง ทำเนียบรัฐบาล ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพลถนอม กิตติขจร และท่านผู้หญิง รอรับเสด็จ

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี กล่าวเชิญชวนผู้ที่ได้รับเชิญทั้งหมดขึ้น ถวายชัยมงคล

๑

๒

๓

รัฐบาลจัดงานสโมสรสันนิบาตเพื่อถวายพระเกียรติแด่สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินีแห่งมาเลเซีย ณ ทำเนียบรัฐบาล ในวันศุกร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

๑. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จในงานสโมสรสันนิบาต และทรงปฏิสันถารกับพระราชอาคันตุกะ
๒. สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินีแห่งมาเลเซีย เสด็จพระราชดำเนินถึง ทำเนียบรัฐบาลฯ พบฯ นายกรัฐมนตรี จอมพลถนอม กิตติขจร และท่านผู้หญิง รอรับ เสด็จ
๓. สมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินีแห่งมาเลเซีย ทรงปฏิสันถารกับผู้ได้รับเชิญ

ในมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้า มหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ได้รับ สถาปนาพระอิสริยยศักดิ์ รัฐบาลได้จัดงานอุทยานสโมสรม เพื่อ เฉลิมพระเกียรติ ณ ทำเนียบรัฐบาล ในวันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๐

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ทรงลงพระ-
นามาภิไธย

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก
เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ทูลเกล้าฯ
ถวายของที่ระลึก

ในโอกาสที่สมเด็จพระสันตะปาปา จอห์น พอล ที่ ๒ เสด็จเยือนประเทศไทย รัฐบาลได้จัดงาน สโมสรมสนับนิตเพื่อถวายพระเกียรติ ณ ทำเนียบรัฐบาล ในวันศุกร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑

ซ้าย: สมเด็จพระสันตะปาปา จอห์น พอล ที่ ๒ รับสิ่งตอบสุนทรพจน์ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
ขวา: ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ถวายของที่ระลึก

เนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงได้รับเหรียญทองอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ในฐานะนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น พระองค์ที่ ๓ ของโลก รัฐบาลได้จัดงานสดุดีพระเกียรติคุณ ณ ทำเนียบรัฐบาล ในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และนางวาทิตา วัชรวิทย์ ดิษยะศริน พระสวามี

งานมหามงคลสโมสรสันนิบาตสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ครบรอบ ๒๐๐ ปี ในพุทธศักราช ๒๕๒๕ ซึ่งรัฐบาลจัดขึ้น ณ ทำเนียบรัฐบาล ในวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕

บน : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ประทับยังห้องรับรอง ณ ตึกไทยคู่ฟ้าแล้วฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก

ล่าง : คณะรัฐมนตรีรอรับเสด็จฯ

งานสโมสรสันนิบาตเฉลิมพระเกียรติเนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชครบ ๖๐ พรรษา ณ สนามหน้าตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล วันจันทร์ที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๐

งานสโมสรสันนิบาตเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ทำเนียบรัฐบาล วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๕

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินงานสโมสรสันนิบาต พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ซึ่งมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ รับเสด็จฯ

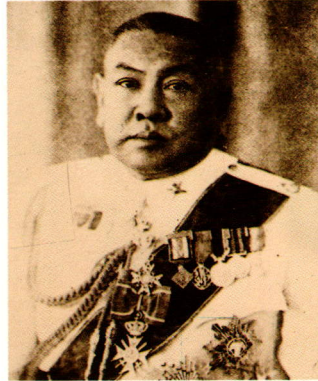

รัฐบาลที่ ๑-๓

พระยามโนปกรณนิติธาดา

- (๑) ๒๘ มี.ย. ๒๔๗๕ - ๙ ธ.ค. ๒๔๗๕
- (๒) ๑๐ ธ.ค. ๒๔๗๕ - ๑ เม.ย. ๒๔๗๖
- (๓) ๑ เม.ย. ๒๔๗๖ - ๒๐ มี.ย. ๒๔๗๖

รัฐบาลที่ ๔-๕

พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา

- (๑) ๒๑ มี.ย. ๒๔๗๖ - ๑๖ ธ.ค. ๒๔๗๖
- (๒) ๑๖ ธ.ค. ๒๔๗๖ - ๒๒ ก.ย. ๒๔๗๗
- (๓) ๒๒ ก.ย. ๒๔๗๗ - ๙ ส.ค. ๒๔๘๐
- (๔) ๙ ส.ค. ๒๔๘๐ - ๑๐ ธ.ค. ๒๔๘๐
- (๕) ๒๑ ธ.ค. ๒๔๘๐ - ๑๑ ก.ย. ๒๔๘๑

รัฐบาลที่ ๖, ๑๐, ๑๒-๑๓

พ.อ.หลวงพิบูลสงคราม

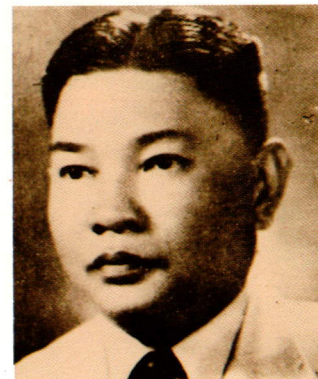
- (๑) ๑๖ ธ.ค. ๒๔๘๑ - ๖ มี.ค. ๒๔๘๔
- (๒) ๗ มี.ค. ๒๔๘๔ - ๑ ส.ค. ๒๔๘๗
- จอมพล ป.พิบูลสงคราม
- (๓) ๘ เม.ย. ๒๔๘๗ - ๒๔ มี.ย. ๒๔๙๒
- (๔) ๒๕ มี.ย. ๒๔๙๒ - ๒๙ พ.ย. ๒๔๙๔
- (๕) ๒๙ พ.ย. ๒๔๙๔ - ๖ ธ.ค. ๒๔๙๔
- (๖) ๖ ธ.ค. ๒๔๙๔ - ๘ มี.ค. ๒๔๙๕
- (๗) ๒๔ มี.ค. ๒๔๙๕ - ๒๕ ก.พ. ๒๕๐๐
- (๘) ๒๕ มี.ค. ๒๕๐๐ - ๑๖ ก.ย. ๒๕๐๐

รัฐบาลที่ ๑๑, ๑๔, ๒๐-๒๑

พ.ต.ท.อภัยวงศ์

- (๑) ๑ ส.ค. ๒๔๘๗ - ๓๑ ส.ค. ๒๔๘๘
- (๒) ๓๑ ส.ค. ๒๔๘๘ - ๒๔ มี.ค. ๒๔๘๘
- (๓) ๑๐ พ.ย. ๒๔๙๐ - ๒๑ ก.พ. ๒๔๙๑
- (๔) ๒๑ ก.พ. ๒๔๙๑ - ๘ เม.ย. ๒๔๙๑

รัฐบาลที่ ๑๒

นายทวี บุณยเกตุ

- ๓๑ ส.ค. ๒๔๘๘ - ๑๗ ก.ย. ๒๔๘๘

ประมวลภาพถ่าย
จากอดีต

พลเอก นายกรัฐมนตรี ปัจจุบัน

รัฐบาลที่ ๑๓, ๓๗, ๓๘-๔๐

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช

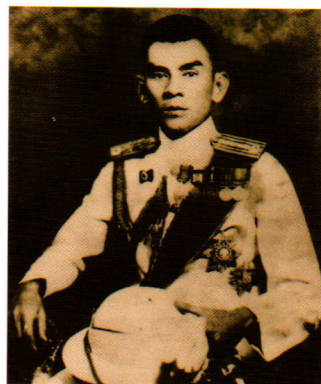
- (๑) ๑๗ ก.ย. ๒๔๘๘ - ๑๕ ต.ค. ๒๔๘๘
- (๒) ๒๑ ก.พ. ๒๔๑๘ - ๖ มี.ค. ๒๔๑๘
- (๓) ๒๑ เม.ย. ๒๔๑๙ - ๒๓ ก.ย. ๒๔๑๙
- (๔) ๕ ต.ค. ๒๔๑๙ - ๘ ต.ค. ๒๔๑๙

รัฐบาลที่ ๑๕-๑๗

นายปรีดี พนมยงค์

- (๑) ๒๔ มี.ค. ๒๔๘๙ - ๘ มิ.ย. ๒๔๘๙
- (๒) ๘ มิ.ย. ๒๔๘๙ - ๙ มิ.ย. ๒๔๘๙
- (๓) ๑๑ มิ.ย. ๒๔๘๙ - ๒๓ ส.ค. ๒๔๘๙

รัฐบาลที่ ๑๘-๑๙

พล.ร.ต.ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์

- (๑) ๒๓ ส.ค. ๒๔๘๙ - ๓๐ พ.ค. ๒๔๙๐
- (๒) ๓๐ พ.ค. ๒๔๙๐ - ๘ พ.ย. ๒๔๙๐

รัฐบาลที่ ๒๘

นายพจน์ สารสิน

- ๒๑ ก.ย. ๒๕๐๐ - ๒๖ ต.ค. ๒๕๐๐

รัฐบาลที่ ๒๕, ๓๑-๓๔

พลโท ถนอม กิตติขจร

(๑) ๑ ม.ค. ๒๕๐๑ - ๒๐ ต.ค. ๒๕๐๑

พลเอก ถนอม กิตติขจร

(๒) ๙ ธ.ค. ๒๕๐๖ - ๗ มี.ค. ๒๕๑๒

จอมพล ถนอม กิตติขจร

(๓) ๗ มี.ค. ๒๕๑๒ - ๑๗ พ.ย. ๒๕๑๔

คณะรัฐมนตรีสิ้นสุดลง หัวหน้าคณะปฏิวัติทำหน้าที่นายกรัฐมนตรี

จอมพล ถนอม กิตติขจร

(๔) ๑๘ ธ.ค. ๒๕๑๕ - ๑๔ ต.ค. ๒๕๑๖

รัฐบาลที่ ๓๐

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

๙ ก.พ. ๒๕๐๒ - ๘ ธ.ค. ๒๕๐๖

รัฐบาลที่ ๓๕-๓๖

นายสัญญา ธรรมศักดิ์

(๑) ๑๔ ต.ค. ๒๕๑๖ - ๒๑ พ.ค. ๒๕๑๗

(๒) ๒๗ พ.ค. ๒๕๑๗ - ๒๑ ม.ค. ๒๕๑๘

รัฐบาลที่ ๓๘

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช

๑๗ มี.ค. ๒๕๑๘ - ๑๒ ม.ค. ๒๕๑๙

รัฐบาลที่ ๔๑

นายธานินทร์ กรัยวิเชียร

๒๒ ต.ค. ๒๕๑๙ - ๒๐ ต.ค. ๒๕๒๐

รัฐบาลที่ ๔๒

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

๑๒ พ.ย. ๒๕๒๐ - ๒๙ ก.พ. ๒๕๒๓

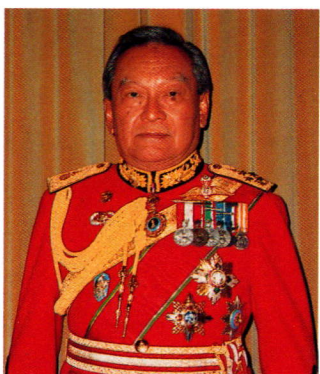
รัฐบาลที่ ๔๓-๔๕

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

(๑) ๑๒ มี.ค. ๒๕๒๓ - ๑๙ มี.ค. ๒๕๒๖

(๒) ๓๐ เม.ย. ๒๕๒๖ - ๕ ส.ค. ๒๕๒๙

(๓) ๕ ส.ค. ๒๕๒๙ - ๒๘ เม.ย. ๒๕๓๑

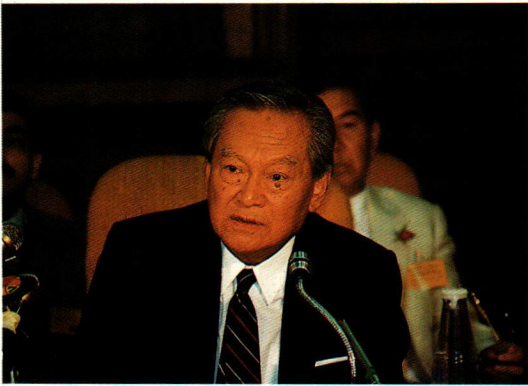

รัฐบาลที่ ๔๖

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

๔ ส.ค. ๒๕๓๑

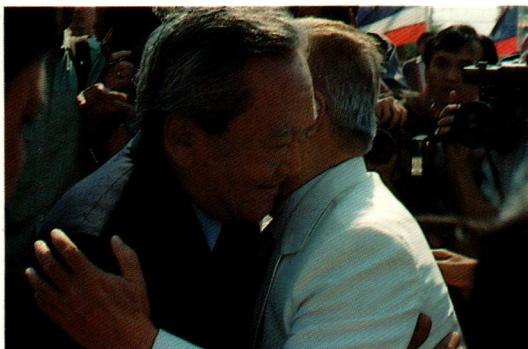

ภารกิจสำคัญเด่น ๆ

ของ

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

แถลงนโยบายต่อรัฐสภา

การแถลงนโยบายต่อรัฐสภาเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีจะต้องกระทำก่อนเข้าบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น เมื่อได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ แล้ว ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี จึงได้นำคณะรัฐมนตรีซึ่งได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวันรุ่งขึ้น คือ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ และแถลงนโยบายต่อรัฐสภาในวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

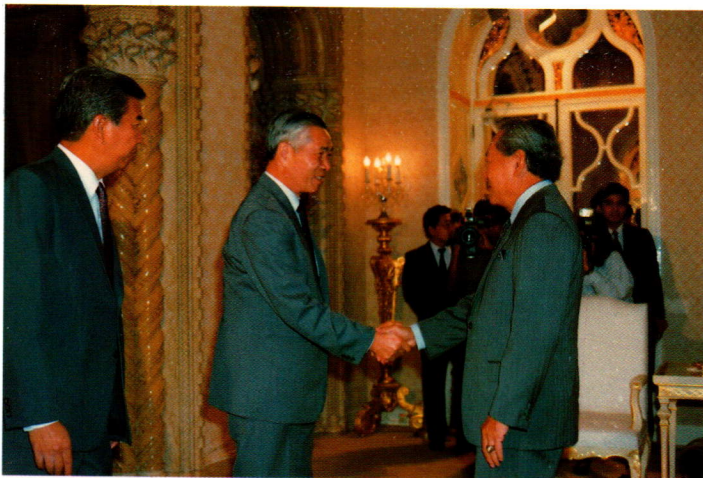
ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภาครั้งนี้นั้น มีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นถึงความสุขของประชาชน การพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และความมั่นคงของชาติ และสถานะของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

การบริหารราชการแผ่นดิน

เมื่อได้แถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภาตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแล้ว ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีก็เริ่มบริหารราชการแผ่นดินด้วยความมุ่งมั่นที่จะให้เกิดผลดีแก่ประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริงตามกรอบของนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภาทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งเริ่มด้วยการ ประกาศนโยบายใหม่กับบรรดาประเทศในอินโดจีน คือ เวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกัมพูชา โดยได้เสนอแนวปฏิบัติที่จะยึดถือคำขวัญขึ้นมาใหม่ในการให้สัมพันธไมตรี เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ถึงนโยบายต่างประเทศว่า ต้องการจะเปลี่ยนแปลงสนามรบในแถบอินโดจีนที่มีอยู่ เป็นตลาดการค้า

นโยบายดังกล่าวนี้ ได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางและก่อให้เกิดผลในทางดี คือช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนเกิดบรรยากาศที่เอื้อแก่การลงทุน และการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ข้อสำคัญก็คือนโยบายดังกล่าวนี้ ได้แสดงถึงความจริงใจของรัฐบาลนี้ที่จะขยายขอบเขตทางการค้าและเป็นมิตรกับทุกประเทศโดยไม่คำนึงถึงลัทธิหรืออุดมการณ์

บทบาทของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีในนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นตลาดการค้าดังกล่าว จะเห็นได้ในตอนที่กล่าวถึงภารกิจสำคัญภายนอกประเทศต่อไป

ภารกิจสำคัญภายในประเทศ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้ปฏิบัติตามลำดับดังนี้

การแก้ไขภัยธรรมชาติร้ายแรง เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้เกิดอุทกภัยน้ำท่วมอย่างฉับพลันที่ภาคใต้ของประเทศไทย เป็นเหตุให้ต้องสูญเสียชีวิตผู้คนสัตว์เลี้ยงและทรัพย์สินทั้งของรัฐและประชาชนอย่างมากมายในจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคใต้ของประเทศ มีชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา บัตตานี นราธิวาส ระนอง พังงา กระบี่ ตรัง สตูล พัทลุง และยะลา โดยเฉพาะที่ตำบลกะทูน อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช คาดกันว่ามีผู้เสียชีวิตเกือบหมดทั้งตำบล

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้ทราบและมีความห่วงใยในผลพิบัติของภัยธรรมชาติอันร้ายแรงที่เกิดขึ้นเป็นอย่างยิ่ง ขณะนั้นยังปฏิบัติการกิจอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และได้รับเดินทางกลับในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑

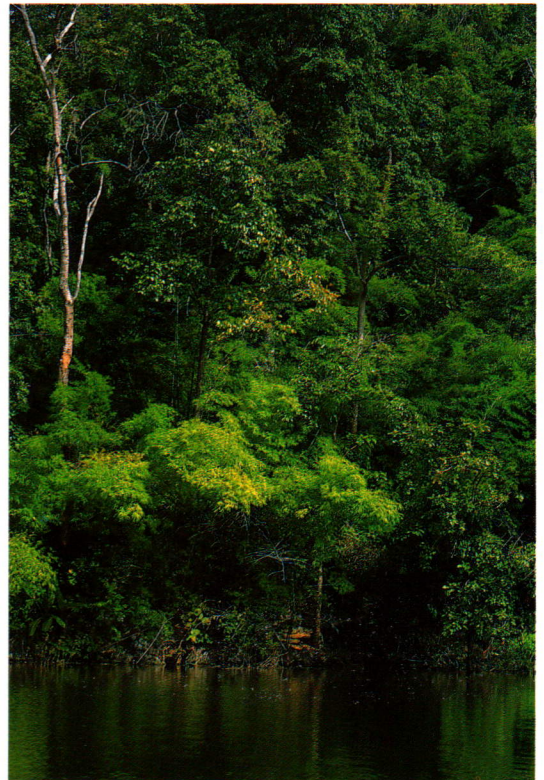
แล้วเดินทางโดยเครื่องบินต่อไปยังนครศรีธรรมราชได้ตรวจสอบสภาพของพื้นที่ที่ได้รับภัยอันร้ายแรงด้วยตนเอง จากนั้นได้ออกคำสั่งให้สำนักนายกรัฐมนตรีจัดตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือสังเคราะห์ความช่วยเหลือจากภาครัฐบาล เอกชน และจากพี่น้องประชาชนในภาคต่าง ๆ พร้อมกันนั้นก็ได้อนุมัติให้รัฐมนตรีผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องและผู้แทนราษฎรภาคใต้ให้เดินทางลงไปช่วยเหลือดูแล และหาทางช่วยเหลือโดยด่วนเท่าที่จะสามารถกระทำได้ โดยเน้นเรื่องที่อยู่อาศัย อาหาร และยารักษาโรคในระยะแรก จากนั้นก็ได้สั่งให้วางแผนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยตลอดจนหาทางป้องกันมิให้เกิดภัยพิบัติทำนองเดียวกันต่อไปในอนาคต นับว่า ได้ปฏิบัติภารกิจครั้งนี้ได้อย่างทันที่ และหลังจากนั้นก็ได้เดินทางไปตรวจสอบความเสียหายในพื้นที่อีกหลายครั้ง

นอกจากจะปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับอุทกภัยทางภาคใต้แล้ว ๗ พฤษภาคม นายกรัฐมนตรียังเป็นห่วงถึงภัยจากฝนแล้งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้เดินทางไปตรวจสอบสภาพความแห้งแล้งถึงพื้นที่ เช่น อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา ได้พบปะกับราษฎร และประชุมกับเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด กับผู้แทนราษฎรของจังหวัดที่ประสบภัยแล้ง ปกึษาหารือและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรในท้องถิ่นดังกล่าวให้บรรลุผลให้จงได้

มาตรการขั้นต่อมาในอนาคตจะป้องกันภัยพิบัติอันเกิดจากธรรมชาติซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการรักษาป่าไม้เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้มีมติออกมาเป็นคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๑/๒๕๓๑ เกี่ยวกับสัมปทานป่าไม้กำหนดเป็นมาตรการ ๒ ขั้นตอน

มาตรการแรก มีคำสั่งดังนี้

๑. ให้หยุดทำป่าไม้ในทุกจังหวัดของภาคใต้
๒. แก้กฏหมายให้อำนาจเพิกถอนสัมปทานแล้วดำเนินการเพิกถอนสัมปทานต่อไป
๓. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาจำกัดให้พิกัดไม้เพื่อรักษาไม้ไว้ให้มากที่สุด

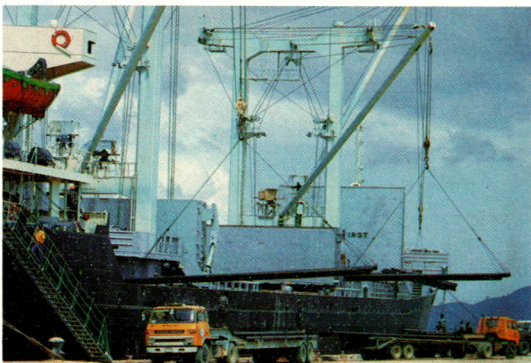
๔. หากสืบทราบว่ามีเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเข้าไปมีส่วนเกี่ยวพันกับการตัดไม้ทุกประเภท จะลงโทษทางวินัยและอาญาอย่างกวดขัน

มาตรการขั้นที่ ๒ ได้ออกคำสั่งเรื่องการกำหนดมาตรการรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณภาคใต้ของประเทศ โดยออกพระราชกำหนดแก้ไขกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๔

ด้วยมาตรการทั้งสอง ทำให้รัฐบาลสามารถปิดป่าได้ทันที ๖๘ ป่า ยกเลิกสัมปทานป่าไม้ทั่วประเทศได้ในเวลาต่อมาคือ ภาคเหนือ ๑๐๓ ป่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๗๘ ป่า ภาคกลาง ๓๓ ป่า และภาคใต้ ๖๒ ป่า รวมพื้นที่ทั้งหมด ๙๓ ล้านไร่

ลดราคาน้ำมัน น้ำมันเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการประกอบอาชีพของประชาชนและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ลดต่ำลงแล้ว จึงได้มีคำสั่งให้ปรับราคาขายปลีกน้ำมันให้ลดลง เพื่อประชาชนและเพื่อเศรษฐกิจของส่วนรวม คือ น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา และก๊าซปิโตรเลียมเหลว ปรับราคาให้ต่ำลงในอัตรา ๓-๔% และให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ปรับปรุงอัตราเงินเดือน ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ เพื่อให้เหมาะสมกับภาวะการครองชีพในปัจจุบัน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการให้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการทุกฝ่าย สมาชิกวุฒิสภา พนักงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ใช้แรงงานภาคเอกชน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และกล่าวเน้นให้ผู้ได้รับการปรับปรุงเงินเดือนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้นและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนเป็นผลต่อเนื่องกัน

ลดภาษีเงินได้ส่วนบุคคล เมื่อได้ปรับปรุงเงินเดือนและค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำแล้ว ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้สั่งให้ดำเนินการลดภาระเกี่ยวกับภาษีเงินได้ส่วนบุคคล โดยขยายฐานการคิดภาษีให้กว้างขึ้น การดำเนินการในเรื่องนี้เป็นผลให้บุคคลธรรมดาเสียภาษีเงินได้ลดลงตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒

แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีด้านสังคม ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาผลของการพัฒนาประเทศในด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หากไม่ได้ให้ความสนใจในด้านสังคมควบคู่กันไปด้วยแล้ว อาจเกิดปัญหาทางด้านสังคมติดตามมา จึงได้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีด้านสังคมขึ้น เพื่อมุ่งเน้นในด้านปัญหาสังคมโดยเฉพาะ ซึ่งคณะรัฐมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่ชุดนี้จะมึบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น และวางแผนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ในระยะยาวอีกด้วย

เร่งรัดส่งออกและขยายตลาดสินค้า เนื่องจากประเทศของเรา มีปัจจัยที่เอื้อต่อการผลิตเป็นอย่างดี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีจึงได้พิจารณาสนับสนุนเร่งรัดการส่งออกและขยายตลาดสินค้า โดยเฉพาะตลาดยุโรปตะวันออก ประเทศอุตสาหกรรมใหม่เอเชียและแอฟริกา กับทั้งให้ปรับปรุงการคมนาคม การแก้ปัญหาความแออัดของท่าเรือ การพัฒนาท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง ตลอดจนการจัดระบบบริหารท่าเรือน้ำลึกสงขลาและภูเก็ต รวมทั้งปรับปรุงพิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินการยิ่งขึ้น

จัดประชุมคณะรัฐมนตรีในส่วนภูมิภาค ตามปกติ คณะรัฐมนตรีประชุมที่ตึกบัญชาการในบริเวณทำเนียบรัฐบาล ทุกวันอังคารเป็นประจำ แต่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเห็นว่า รัฐบาลนี้ส่วนใหญ่

รัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง จึงเห็นควรจัดให้มีการประชุมในภูมิภาคบ้างในบางโอกาส เพื่อได้สัมผัสกับประชาชนในส่วนภูมิภาค เป็นการเดินเข้าสู่ปัญหา ไม่ใช่ให้ปัญหาเข้ามาสู่รัฐบาลในกรุงเทพมหานคร

การประชุมคณะรัฐมนตรีในภูมิภาคครั้งแรก ได้จัดขึ้นที่โรงแรม เจ.ดี. อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งผลของการประชุมครั้งนี้เป็นไปอย่างเรียบร้อย มียุทธศาสตร์เพื่อความเจริญก้าวหน้าของภาคได้ถึง ๘ ประการ และหลังการประชุมได้ผ่านพ้นไปแล้ว ๖ พณฯ นายกรัฐมนตรีกับรัฐมนตรีบางท่านได้ถือโอกาสเยี่ยมเยียนประชาชนและตรวจสถานที่ที่จะเร่งรัดพัฒนาบางแห่งเท่าที่มีเวลา และนับได้ว่าการประชุมคณะรัฐมนตรีในส่วนภูมิภาคได้ผลคุ้มค่าและเป็นพื้นฐานในการจัดประชุมแบบเดียวกันในภาคอื่นต่อไป

ประชุมคณะรัฐมนตรีที่จังหวัดขอนแก่น การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุม ค.ร.ม. ในส่วนภูมิภาคเป็นครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ที่โรงแรมขอนแก่นโฮเต็ล

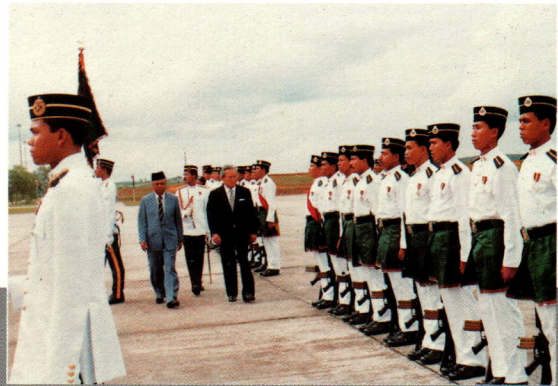
ที่ประชุม ค.ร.ม. ครั้งนี้ ได้มีมติพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อแก้ปัญหาความแห้งแล้ง ช่วยเหลือราษฎรให้มีที่ดินทำกินและมีกรรมสิทธิ์ขยายการท่องเที่ยว เพราะในภูมิภาคนี้มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่มาก ชักชวนนักลงทุนให้มาทำอุตสาหกรรมในภูมิภาคนี้ ซึ่งจะทำให้แรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีงานทำมากขึ้น สร้างถนนหนทางเพื่อติดต่อกันได้สะดวกทั่วทั้งภาคและสามารถติดต่อกับจังหวัดแถบโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลทางตะวันออกได้ ตลอดจนการสร้างทางรถไฟเพิ่มขึ้น สร้างสนามบินและปรับปรุงสนามบินที่มีอยู่เดิมให้เป็นสนามบินนานาชาติขึ้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้มีศักยภาพเป็นท่าอากาศยานพาณิชย์สากล รวมทั้งเปิดจุดผ่านแดนระหว่างไทย-ลาวเพิ่มขึ้น จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นในภาคนี้ คือ มหาวิทยาลัยสุรนารี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะใช้เวลาประมาณ ๔ ปี โดยใช้งบประมาณกว่า ๒ หมื่นล้านบาท

ภารกิจสำคัญ ในต่างประเทศ

มาเลเซีย

ภารกิจสำคัญในต่างประเทศ ขณฯ นายกรัฐมนตรี ได้ปฏิบัติตามลำดับโดยแยกออกเป็นกลุ่มประเทศดังนี้

กลุ่มประเทศอาเซียน มี ๖ ประเทศ คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน และไทย

ขณฯ นายกรัฐมนตรี ในฐานะที่เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยซึ่งเป็น ๑ ใน ๖ ของกลุ่มประเทศอาเซียน และได้เข้าดำรงตำแหน่งใหม่ จึงเดินทางไปเยือนประเทศในกลุ่มอาเซียนอีก ๕ ประเทศ เพื่อทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคยกับบรรดาผู้นำและบุคคลสำคัญในประเทศนั้น ๆ ตามประเพณี

ที่ได้ถือปฏิบัติกันมา และเพื่อกระชับความสัมพันธ์และประสานความร่วมมือระหว่างกันให้มากยิ่งขึ้น

มาเลเซีย เป็นประเทศแรกที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เดินทางไปเยือนในวันที่ ๒-๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ภารกิจที่ปฏิบัติ คือ เข้าเฝ้าสมเด็จพระราชาธิบดี พบและหารือข้อราชการกับ ดร.เสรี มหาเธร์ โมฮัมหมัด นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแห่งมาเลเซีย รวมทั้งได้พบปะประชาชนชาวไทยที่เข้าไปประกอบอาชีพอยู่ในมาเลเซีย

ผลที่ได้รับ ก็คือ ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พหุชาอย่างกว้างขวาง และเห็นพ้องต้องกันว่าเวียดนามซึ่งกำลังประสบความยากลำบากในทางเศรษฐกิจนั้น อาเซียนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ หากเวียดนามจะเพิ่มความพยายามในการแสวงหาข้อยุติปัญหาโดยเร็ว มาเลเซียและไทยร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมเคมีให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะการร่วมมือแลกเปลี่ยนซื้อขายผลิตภัณฑ์จากก๊าซและน้ำมัน ประการสุดท้ายก็คือ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบกับหลักการความร่วมมือส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างเกาะลังกาวิของมาเลเซียกับเกาะตะรุเตาของไทย

สิงคโปร์

สิงคโปร์ เป็นประเทศที่ ๒ ที่ ขพณฯ นายกรัฐมนตรี เดินทางไปเยือนในวันที่ ๘-๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ภารกิจที่ปฏิบัติ ก็คือ เยี่ยมคารวะนายลี กวน ยู นายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ ชมกิจการทำเรื่อน้ำลึก และเขตอุตสาหกรรม

ผลที่ได้รับ ก็คือ สิงคโปร์รับทราบนโยบายการเปลี่ยนสนามรบให้เป็นตลาดการค้าของไทยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันในแนวทางแก้ปัญหาแก้มพูกาที่จะช่วยให้บรรลุผลอย่างถูกต้องและเป็นธรรม ประการต่อมาก็คือ ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี โดยเฉพาะเรื่องอุตสาหกรรมปลายทาง ซึ่งไทยต้องการวัตถุดิบมาป้อนโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออกของไทย ประการสุดท้ายคือ การส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งไทยมีโครงการเปิดสนามบินที่อุตะเภะ จังหวัดชลบุรี เป็นสนามบินนานาชาติอีกแห่งหนึ่ง รวมทั้งข้อปรึกษาหารือถึงเส้นทางที่จะเปิดเส้นทางบินใหม่ระหว่างสิงคโปร์-พญา-เชียงใหม่

อินโดนีเซีย

อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเดินทาง
ไปเยือนในวันที่ ๒๐-๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

ภารกิจที่ปฏิบัติ เยี่ยมคารวะและหารือข้อราชการกับ
ประธานาธิบดีซูฮาร์โต วางพวงมาลาอนุสาวรีย์ทหารผู้ต่อสู้เพื่อ
กอบกู้เอกราชของประเทศ พบปะกับเจ้าหน้าที่ไทยประจำสถาน
เอกอัครราชทูต

ผลที่ได้รับ ประธานาธิบดีซูฮาร์โต สนับสนุนการดำเนิน
นโยบายของไทยในประเทศอินโดนีเซีย และทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน
ว่า จะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาที่พหุชาติต่อไป ประการต่อมาก็คือ
การร่วมมือกันในทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ความร่วมมือในโครงการ
อุตสาหกรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน เช่น การผลิต
ชิ้นส่วนรถยนต์ ความร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่าง
กัน รวมทั้งความร่วมมือด้านการประมง และการทำเครื่องเรือน
ซึ่งอินโดนีเซียมีวัตถุดิบอยู่เป็นจำนวนมาก

ฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์ เป็นประเทศที่ ๔ ขณฯ นายกรัฐมนตรีไปเยือน ในวันที่ ๒๔-๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒

ภารกิจที่ปฏิบัติ ก็คือ นำคณะผู้แทนไทยเข้าพบนาง คอราซอน อาคีโน ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ และคณะผู้แทนมอบ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยแก่ประธานาธิบดีและรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฟิลิปปินส์จากประธานาธิบดี วางพวงมาลา ณ อนุสาวรีย์ Rizal และพบปะกับคนไทยในฟิลิปปินส์

ผลที่ได้รับ ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์เข้าใจเกี่ยวกับการมาเยือนประเทศไทยของนายสุนเฉิน นายกรัฐมนตรีของระบอบ เองซัมรินเมื่อวันที่ ๒๕-๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒ นั้นว่าไม่ได้หมายความว่ารัฐบาลไทยรับรองรัฐบาลของนายสุนเฉิน แต่เป็นเรื่องของการมาเยือนของผู้นำกลุ่มหนึ่งในบรรดาผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งได้มาเยือนไทยในเวลาไล่เลี่ยกัน ขณะเดียวกัน ขณฯ นายกรัฐมนตรีได้แสดงความยินดีต่อการดำเนินการฟื้นฟูเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ด้วย

บรูไน

บรูไน เป็นประเทศที่ ๕ ซ.พณฯ นายกรัฐมนตรีไปเยือนในวันที่ ๑๓-๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒

ภารกิจที่ปฏิบัติ ก็คือ เข้าเฝ้าสมเด็จพระราชาธิบดี เยี่ยมชมกิจการน้ำมันของบริษัทเชลล์ พบปะหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เยาวชน และการกีฬา รวมทั้งเยี่ยมชมศูนย์ศิลปหัตถกรรมของบรูไน

ผลที่ได้รับ สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไน ทรงสนับสนุนที่ไทยต้อนรับบรรดาผู้นำของกัมพูชาทั้ง ๔ ฝ่าย รวมทั้งท่าทีของไทยในการประชุมอย่างไม่เป็นทางการครั้งที่ ๒ ที่จาการ์ตา ทั้งสองประเทศยังเห็นชอบที่จะร่วมมือกันทางเศรษฐกิจให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการที่แต่ละฝ่ายมีความชำนาญ ซึ่งในปัจจุบัน ไทยให้ความช่วยเหลือบรูไนในเรื่องการประมง การบรรจุกระป๋องและเทคโนโลยีประมงน้ำจืดอยู่แล้ว

กลุ่มประเทศอินโดจีน ปัจจุบันมี ๓ ประเทศ คือ สาธารณรัฐเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกัมพูชา

ในบรรดาประเทศกลุ่มอินโดจีนดังกล่าวนี้ ขพพช. นายกรัฐมนตรีได้เดินทางไปเยือนเพียงประเทศเดียวคือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า ประเทศลาว

ส่วนสาธารณรัฐเวียดนามนั้น ขพพช. นายกรัฐมนตรีได้อนุมัติให้พลเอกสิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศและคณะเดินทางไปเยือนเวียดนาม ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒ ส่วนกัมพูชานั้น ขพพช. นายกรัฐมนตรีมีนโยบายสนับสนุนการนำสันติภาพกลับมาสู่กัมพูชาโดยให้ผู้นำของกัมพูชา ๔ ฝ่ายหันมาร่วมมือกันภายใต้การนำของเจ้านโรดม สีหนุ

สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ขพบณฯ นายกรัฐมนตรี
ไปเยือนในวันที่ ๒๔-๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ภารกิจสำคัญ เยี่ยมคารวะ ขพบณฯ ภูมิ วงวิจิตร ผู้รักษาการ
ประธานประเทศ พบปะหารือกับนายไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรี
และผู้นำคนสำคัญของรัฐบาล เยือนสถานที่ประวัติศาสตร์และ
สถานที่สำคัญอื่น ๆ ในเขตนครเวียงจันทน์

ผลที่ได้รับ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในการสร้าง
บรรยากาศแห่งความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน โดย
เฉพาะฝ่ายลาวมีความสำคัญและความพอใจในผลการเยือนของ
ขพบณฯ นายกรัฐมนตรีในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ได้มีการออกแถลงการณ์
ร่วมไทย-ลาว ซึ่งกล่าวถึงการวางรากฐานสำคัญในการร่วมมือ
ระหว่างกันทั้งภาครัฐบาลและเอกชนทั้งด้านเศรษฐกิจการค้า
การแลกเปลี่ยนทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วัฒนธรรม การ
ศึกษา และการแลกเปลี่ยนการเยือนกันในระดับต่าง ๆ รวมทั้ง
การตกลงที่จะจัดตั้งสมาคมมิตรภาพไทย-ลาว ลาว-ไทย พร้อม
ทั้งได้เห็นชอบในหลักการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงระหว่าง
ไทย-ลาว และในวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ นายไกสอน
พมวิหาน นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
และภริยา พร้อมด้วยคณะ ได้เดินทางมาเพื่อสักการะพระธาตุพนม
จังหวัดนครพนม ขพบณฯ นายกรัฐมนตรีและภริยา ได้ไปต้อนรับ
และได้บูชาพระธาตุพนมปูชนียสถานสำคัญแห่งนี้อย่างร่วมกัน

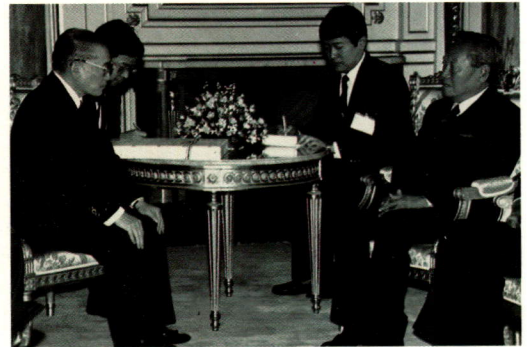

ญี่ปุ่น

กลุ่มประเทศนอกอาเซียนและอินโดจีน ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ขณฯ นายกรัฐมนตรีได้เดินทางไปเยือนต่างประเทศ นอกจากกลุ่มประเทศอาเซียนและอินโดจีน โดยลำดับดังนี้

ญี่ปุ่น ขณฯ นายกรัฐมนตรีเดินทางไปเมื่อวันที่ ๒๒-๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒

ภารกิจสำคัญที่ปฏิบัติ ก็คือ โดยเสด็จสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ร่วมพิธีพระบรมศพสมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิอิโรฮิโต เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ เข้าเฝ้าสมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโต สมเด็จพระจักรพรรดิพระองค์ใหม่ของญี่ปุ่น เข้าพบนายทาเกชิตะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น พบปะกับนักธุรกิจเอกชนของญี่ปุ่น และพบปะสนทนากับประธานาธิบดีจอร์จ บุช แห่งสหรัฐอเมริกา

ผลที่ได้รับ ได้เข้าร่วมในพิธีพระบรมศพสมเด็จพระจักรพรรดิอิโรฮิโตแห่งญี่ปุ่นกับบรรดาผู้นำประเทศอื่น ๆ อย่างสมเกียรติ ได้พบกับนายทาเกชิตะ นายกรัฐมนตรี ซึ่งแสดงความสนใจที่จะให้ความร่วมมือกับไทยทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้า การลงทุน และการถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งสนใจจะช่วยไทยในการสร้างสะพานลอยบนถนนพระรามที่ ๔ สำหรับปัญหาที่พูนขึ้น มีความเห็นพ้องกับ ขณฯ นายกรัฐมนตรีว่า เขมรทั้ง ๔ ฝ่ายจะต้องปรองดองกัน ต้องมีการหยุดยิง โดยให้กองกำลังนานาชาติเข้าควบคุมดูแล และมีการเลือกตั้งโดยเสรี รวมทั้งกล่าวชม ขณฯ นายกรัฐมนตรีของไทยในความพยายามที่จะคลี่คลายปัญหาในกัมพูชา

ในระหว่างการเยือนประเทศญี่ปุ่น ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้พบปะสนทนากับประธานาธิบดี จอร์จ บุช แห่งสหรัฐอเมริกา ตามคำเชิญ ณ บ้านพักเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำกรุง โตเกียว เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้สนทนากัน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับไทย ตลอดจน ปัญหาของกัมพูชา ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้หารือกันถึงแนวทางในการ แก้ไขปัญหา เพื่อนำสันติภาพกลับสู่กัมพูชาโดยเร็วที่สุด

สาธารณรัฐ ประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีน ขพลฯ นายกรัฐมนตรี และคณะ ได้เดินทางไปเยือนในวันที่ ๑๔-๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการกระชับสัมพันธไมตรีและเยี่ยมตอบแทนการเดินทาง มาเยือนไทยของนายหลี่เผิง นายกรัฐมนตรีจีน ในวันที่ ๑๐-๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ภารกิจที่ปฏิบัติ ได้พบปะหารือกับผู้นำสามัญของจีนหลายคน เช่น นาย เต็ง เสี่ยวผิง ประธานคณะกรรมการอาหาร นาย หยาง ช่าง คุณ ประธานาธิบดี นาย หลี เฝิง นายกรัฐมนตรี และ นาย จ้าว จื่อหยาง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์

ผลที่ได้รับ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่า ความสัมพันธ์ด้านทวิภาคีระหว่างกันเป็นไปด้วยดีในทุก ๆ ด้าน ทั้งในระดับรัฐบาลและประชาชน โดยมีการขยายตลาดการค้า การลงทุนร่วมกันให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตลอดจนการแลกเปลี่ยนทางเทคโนโลยีทั้งในด้านอุตสาหกรรมและการเกษตร

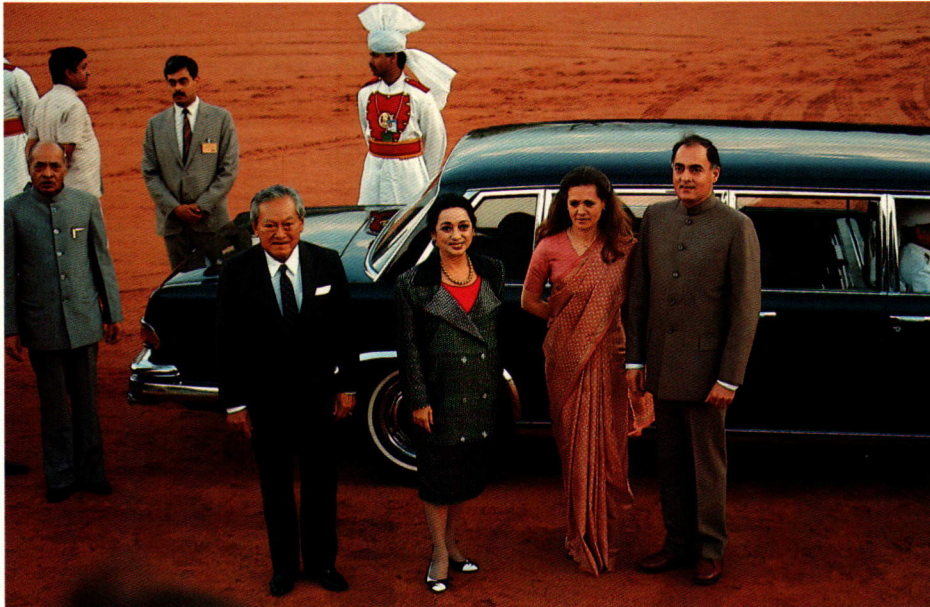
ในด้านการเมืองนั้น ฝ่ายจีนก็มีความเห็นสอดคล้องกับ ขพพช. นายกรัฐมนตรีในแนวทางการแก้ไขปัญหาแกมพูชาเป็นส่วนใหญ่ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้มีการถอนทหารเวียดนามออกจากแกมพูชาภายในเดือนกันยายน ค.ศ.นี้ และให้มีการจัดตั้งรัฐบาลผสมเขมรสี่ฝ่าย โดยมีเจ้านโรดมสีหนุเป็นผู้นำ รวมทั้งการจัดการเลือกตั้งทั่วไปอย่างเสรีในแกมพูชา

ในระหว่างการเยือน ขพพช. นายกรัฐมนตรีได้พบปะหารือกับเจ้านโรดมสีหนุ โดยมีผู้นำกลุ่มแกมพูชาอีก ๒ ฝ่ายร่วมด้วย ซึ่งกลุ่มแกมพูชาทั้ง ๓ ฝ่ายมีท่าทีโอนอ่อนตามการชี้แนะของ ขพพช. นายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาแกมพูชา

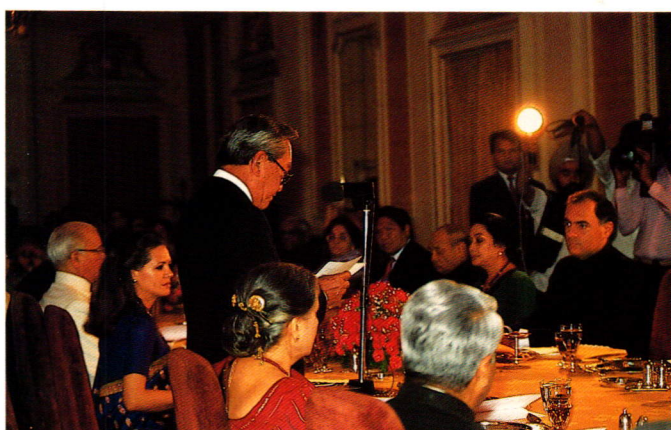
อินเดีย

อินเดีย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พร้อมคณะ ได้เดินทางไป
ประเทศอินเดีย ในวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๓๒ ซึ่งนับว่า
เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของไทยที่เดินทางไปเยือนอินเดีย

ภารกิจที่ปฏิบัติ กระชับความสัมพันธ์กับอินเดียให้มากยิ่งขึ้น
เยี่ยมคารวะประธานาธิบดีเวเนกาตารามัน และปรึกษาหารือ
นายราจีฟ คานธี นายกรัฐมนตรีอินเดีย เกี่ยวกับปัญหาภูมิภาค
ปัจจุบัน รวมทั้งการร่วมมือกันในด้านเศรษฐกิจ และการค้าระหว่าง
สองประเทศ

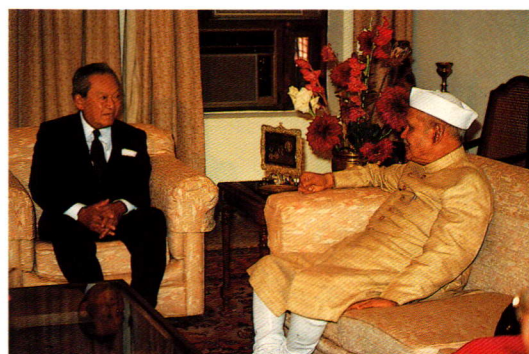

ทั้งสองประเทศเห็นว่า มีช่องทางจะขยายความสัมพันธ์ระหว่างกันให้เพิ่มขึ้นได้อีกมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการลงทุน โดยอินเดียสนใจที่จะมาลงทุนในโครงการต่าง ๆ ของไทย ขณะเดียวกันได้ขอความร่วมมือจากไทยในโครงการเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำจืด ไทยได้เสนอที่จะร่วมทุนในการทำประมงร่วม ลงทุนร่วมในฟาร์มเลี้ยงกุ้งน้ำจืดในอินเดีย การตั้งโรงงานผลิตปลากระป๋อง และปลาป่นในอินเดีย เพื่อการส่งออก

นอกจากนั้นทั้งสองฝ่ายจะขยายความร่วมมือด้านเทคโนโลยีระหว่างกัน อนึ่ง อินเดียได้มอบเครื่องกรองน้ำกร่อยแก่ไทย เพื่อใช้ในโครงการอีสานเขียว ๒ เครื่องด้วย

สำหรับปัญหาก็มีขานี้ นายราจีฟ คานธี นายกรัฐมนตรีอินเดีย ชมเชยการดำเนินนโยบายต่อกัมพูชาของ พณฯ นายกรัฐมนตรี ว่า เป็นการริเริ่มที่กล้าหาญมากในความพยายามสร้างสันติภาพในอินโดจีน และเห็นพ้องต้องกันว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือแก้ไขปัญหาก็มีขานี้ทางการเมืองโดยเร็ว เพื่อให้กัมพูชามีอธิปไตยเป็นเอกราช และสงบสุข

นับได้ว่าการเดินทางไปเยือนอินเดียของ พณฯ นายกรัฐมนตรีครั้งนี้ประสบความสำเร็จอย่างมาก

ภารกิจประจำวัน

ของ

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

การบริหารราชการแผ่นดิน เป็นงานที่มีขอบเขตการดำเนินงานกว้างขวาง ครอบคลุมการปฏิบัติราชการทุกด้าน จึงเป็นภารกิจที่ใหญ่หลวง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุก ๆ ด้าน และทุกหมู่เหล่าโดยเท่าเทียมกันและไม่มีการเลือกปฏิบัติ ต้องยึดถือความถูกต้อง ความผาสุกของประชาชน ผลประโยชน์ของส่วนรวม ประเทศชาติเป็นหลักสำคัญ นับเป็นงานที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ตลอดจนความอยู่รอดของประเทศ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของประเทศเปรียบเสมือนศูนย์รวมของกลไกในการบริหารประเทศทั้งหมด ทำให้งานจากทุกกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องหลั่งไหลเข้ามารวมอยู่ที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการตามอำนาจหน้าที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีจึงมีภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเป็นประจำในแต่ละวันอย่างมากมาย ทั้งในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ และ ๒๑๘ พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้น และงานอื่น ๆ ตามความจำเป็นที่เกี่ยวข้อง เช่น งานนโยบาย งานการเมือง ตลอดจนงานสังคม ตามขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งพอจะจำแนกประเภทของงานตามลักษณะที่ปฏิบัติได้เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. ภารกิจเกี่ยวกับการบริหารงานโดยทั่วไปและงานราชการประจำวัน ที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีจะต้องพิจารณา วินิจฉัยสั่งการ

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหาร นอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติอย่างกว้างขวาง ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับ ๒๑๖ และ ๒๑๘ พ.ศ. ๒๕๑๕ แล้ว ยังมีกฎหมายอีกหลายฉบับที่กำหนดให้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการในเรื่อง แผน คน เงิน และการจัดการ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของทุกกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งจะส่งผลกระทบไปถึงประชาชนทั่วทั้งประเทศ

การบริหารงานโดยทั่วไปของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีนั้นมี ๒ฐานะ คือ ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล และในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ซึ่งในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดนั้น ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีมีภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในด้านการบังคับบัญชาข้าราชการ

และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัด
สำนักนายกรัฐมนตรี เช่น สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น
นอกจากนี้ ยังปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการ
ปฏิบัติราชการของหน่วยงานอิสระที่อยู่ในบังคับบัญชาของ
นายกรัฐมนตรี ได้แก่ สำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตลอดจนบังคับบัญชา
สั่งการหน่วยราชการอื่น ๆ ที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
ใดกระทรวงหนึ่งโดยเฉพาะ รวมทั้งควบคุมการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยว
กับการจัดทำงบประมาณแผ่นดิน และอนุมัติงบประมาณในการ
บริหารราชการแผ่นดินด้วย

ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีมีภาระหน้าที่
ที่จะต้องปฏิบัติอย่างมากมาย ซึ่งเป็นการใช้อำนาจสั่งการในด้าน
การบริหารราชการแผ่นดินทั่วไป ได้แก่ การบังคับบัญชาข้าราชการ
ฝ่ายบริหารทุกตำแหน่งซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม และ
ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม พิจารณาสั่งการ
ให้ข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง มาสำรองราชการ
ที่สำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัด
กระทรวง ทบวง กรมหนึ่งไปดำรงตำแหน่งของอีกกระทรวง ทบวง
กรมหนึ่ง และพิจารณารายงานผลการสั่งและปฏิบัติราชการแทน
นายกรัฐมนตรีในกรณีมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการแทน ตลอดจนพิจารณา
วินิจฉัยสั่งการทุกเรื่องที่พิจารณาเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก ซึ่ง
อาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนเป็นส่วนรวม
รวมทั้งต้องปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาแต่งตั้งประธานที่ปรึกษา
ที่ปรึกษา หรือคณะที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติราชการ
ใด ๆ และแต่งตั้งข้าราชการการเมืองให้ปฏิบัติราชการในสำนัก
นายกรัฐมนตรี กำกับโดยทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน
พิจารณาและวินิจฉัยสั่งการ เกี่ยวกับนโยบายและปัญหาต่าง ๆ
ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร และการต่าง
ประเทศ ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบให้การเป็นไปตามที่
บัญญัติไว้ในกฎหมาย ซึ่งบัญญัติให้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็น
ผู้รักษาการตามกฎหมาย นอกจากงานราชการที่ ฯพณฯ นายก-
รัฐมนตรีจะต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงแล้ว ฯพณฯ
นายกรัฐมนตรียังต้องปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องที่ส่วน

ราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไปเสนอ ขอสารคำขวัญ หนังสือแสดงความยินดี คำสดุดีไว้อาลัย คำปรารภฯลฯ ถ้วยรางวัล เงินอนุเคราะห์การประกวดหรือการแข่งขัน คำขอสลักนามใน โล่หรือถ้วยรางวัล การขอเชิญเป็นที่ปรึกษาหรือประธานคณะกรรมการจัดการประกวดหรือการแข่งขัน การเชิญให้ไปบรรยาย เปิดงาน แสดงปาฐกถา ให้โอวาท หรือขอเข้าเยี่ยมคารวะ เข้าเยี่ยมแสดงความยินดี หรือเข้าพบเพื่อขอรับทราบนโยบาย ซึ่งงานในลักษณะดังกล่าวนี้ถือเป็นงานที่เกี่ยวข้องในส่วนของงานนโยบาย การเมือง และเป็นงานสังคม ซึ่งมักจะมีธรรมเนียมที่จะต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากงานบริหารราชการแผ่นดินตามที่ระบุไว้ในตัวบทกฎหมาย

๒. การกิจเกี่ยวกับการประชุมต่าง ๆ

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นอกจากจะต้องทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรีในทุกวันอังคารแล้ว ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ยังต้องมีการะหน้าที่รับผิดชอบคณะกรรมการต่าง ๆ ซึ่งเป็นกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณาปัญหาและนโยบายที่สำคัญ โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการหลายคณะ อาทิ

- คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
- คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ - ฝ่ายสังคม
- คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ
- คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.)

- คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก
- คณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างพุทธมณฑลฝ่ายฆราวาส
- คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- คณะกรรมการ ก.พ.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
- คณะกรรมการนโยบายปิโตรเลียมแห่งชาติ
- คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ฯลฯ

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นอกจากจะต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการฯ แล้ว ยังต้องพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่คณะกรรมการคณะต่าง ๆ เสนอมาเพื่อขออนุมัติหรือลงนามในคำสั่งต่าง ๆ อีกด้วย

๓. การกิจเกี่ยวกับการต้อนรับแขกต่างประเทศและพบปะกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ

ภารกิจประจำวันอีกประการหนึ่งที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จะต้องปฏิบัติอยู่เสมอ ก็คือ การต้อนรับแขกและพบปะกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทั้งจากต่างประเทศและในประเทศ โดยในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าวนี้ในแต่ละครั้ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีจะต้องใช้เวลาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่จะต้องพบปะก่อนเสมอเพื่อประโยชน์ในการเจรจา ซึ่งแยกเป็นกรณีต่าง ๆ ดังนี้

๑. การพบปะกับแขกชาวต่างประเทศของทางราชการ เอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ รวมทั้ง นักธุรกิจ กลุ่มบุคคลและเอกชน

๑.๑ กรณีแขกต่างประเทศซึ่งเป็นแขกของรัฐบาล หรือของทางราชการ เช่น ผู้นำประเทศต่าง ๆ ขอเข้าพบ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีโดยจะมีกำหนดการในการปรึกษาหารือข้อราชการในเรื่องต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ ปัญหาเศรษฐกิจ ด้านการค้า การลงทุน การร่วมมือระหว่างกันทางด้านสังคม การศึกษา และวิทยาการต่าง ๆ

๑.๒ กรณีเอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ เข้าเยี่ยมคารวะ ในโอกาสเข้ารับตำแหน่งใหม่ หรือเข้าอำลาเมื่อพ้นจากตำแหน่ง หัวข้อในการสนทนาส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น นายกรัฐมนตรีจะชี้แจงนโยบายของ รัฐบาลไทยในประเด็นที่เกี่ยวข้องและประสงค์จะให้เอกอัครราชทูต รับทราบ

๑.๓ กรณีนักธุรกิจ กลุ่มบุคคลและเอกชนจากต่างประเทศ เข้าเยี่ยมคารวะ หัวข้อการสนทนาส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนในประเทศไทย และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ตลอดจนปัญหาด้านสังคม โดยเฉพาะเรื่องที่มีความสนใจและมีผล ประโยชน์ร่วมกัน

๒. การพบปะกับข้าราชการ กลุ่มบุคคล ภาคเอกชนภายในประเทศ

๒.๑ กรณีข้าราชการขอเข้าเยี่ยมคารวะเพื่อรับทราบ นโยบายของรัฐบาล เช่น นายกรัฐมนตรีจะปรึกษาหารือเพื่อ

รับทราบปัญหาต่าง ๆ และฝากย้ำถึงนโยบายสำคัญเร่งด่วน เพื่อให้ทราบและถือปฏิบัติ

๒.๒ กรณีกลุ่มบุคคลขอเข้าพบ ขณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งแยกลักษณะการเข้าพบได้หลายประการ เช่น ขอเข้าพบเพื่อรับทราบนโยบายของรัฐบาลเพื่อขอความมั่นใจในการดำเนินธุรกิจหรือกิจการต่าง ๆ เท่าที่ผ่านมาจะเป็นกลุ่มเกษตรกรเข้าพบเพื่อขอรับทราบนโยบายเกี่ยวกับการขยายตลาดสินค้าเกษตร ในกรณีที่กลุ่มบุคคลเข้าพบเพื่อร้องทุกข์ต่อ ขณฯ นายกรัฐมนตรีนั้น หากเป็นกรณีที่มีความสำคัญมากอันอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยของชาติบ้านเมือง ตลอดจนเสถียรภาพของรัฐบาล ขณฯ นายกรัฐมนตรีจะให้เข้าพบทันทีเพื่อรับทราบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ปัญหาทั้งหลายสามารถคลี่คลายและทำความเข้าใจกันได้รวดเร็วยิ่งขึ้นในกรณีทั่ว ๆ ไปแต่มีความสำคัญมาก ขณฯ นายกรัฐมนตรีจะนัดหมายให้ตัวแทนกลุ่มเข้าพบเพื่อเสนอข้อสรุปปัญหาและพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขต่อไป

๒.๓ กรณีภาคเอกชนขอเข้าพบ ขณฯ นายกรัฐมนตรี ส่วนใหญ่จะขอรับทราบนโยบาย ขอความมั่นใจจากรัฐบาลในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน ขอให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการส่งสินค้าออกเพิ่มขึ้น ขอความช่วยเหลือในด้านธุรกิจ เช่น การส่งเสริมการลงทุน ขอลดหย่อนภาษีเครื่องจักร วัสดุที่จำเป็นเพื่อประกอบการอุตสาหกรรม เป็นต้น ขณฯ นายกรัฐมนตรีจะต้องชี้แจงนโยบายของรัฐบาล และเมื่อรับทราบปัญหาต่าง ๆ แล้วจะรวบรวมเพื่อนำเสนอไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาหาแนวทางแก้ไข รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ ว่าได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลเป็นอย่างไรและมีปัญหาอุปสรรคด้านใดบ้าง

๔. การกิจของ ขณฯ นายกรัฐมนตรีในการบรรยายแสดงปาฐกถาตามที่ได้รับเชิญมา

ขณฯ นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล รวมทั้งในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับนโยบายหลักของประเทศ จึงย่อมได้รับความสนใจจากประชาชน ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และข้าราชการทั่วไป ขณฯ นายกรัฐมนตรีมักจะได้รับเชิญให้ไปบรรยายและปาฐกถาตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งสถานที่ราชการและสถานที่ทั่วไป การเชิญนั้นมาจากทั้งภาคราชการและเอกชน หัวข้อในการบรรยายและปาฐกถา มีทั้งทัศนะ ความคิดเห็นส่วนตัว แนว

ความคิด แนวการปฏิบัติในส่วนตัวของ ขพณฯ นายกรัฐมนตรีเอง และของรัฐบาล ทิศทางของนโยบายทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ การบริหาร สังคม และการต่างประเทศ คำบรรยายและปาฐกถา ของ ขพณฯ นายกรัฐมนตรี จะต้องผ่านการพิจารณาอย่างละเอียด รอบคอบเพื่อมิให้เกิดความผิดพลาด หรือเกิดผลเสียต่อความมั่นคง และเสถียรภาพของรัฐบาล รวมทั้งจะต้องเป็นการให้ข้อเท็จจริงอัน เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน นอกจากนี้แล้วยังต้องบังเกิดผลดี ต่อการบริหารงานของรัฐบาลด้วย ดังนั้น ในการไปบรรยาย หรือแสดงปาฐกถาของ ขพณฯ นายกรัฐมนตรีแต่ละครั้งจึงเป็น โอกาสอันดีที่ ขพณฯ นายกรัฐมนตรีจะได้ชี้แจงรายละเอียดของ นโยบายเฉพาะเรื่องที่ประสงค์จะให้กลุ่มผู้รับฟังได้เข้าใจในประเด็น สำคัญได้ดียิ่งขึ้น และเป็นโอกาสที่ ขพณฯ นายกรัฐมนตรีจะได้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลแก่ ประชาชนโดยตรงอีกด้วย

๕. ภารกิจของ ขพณฯ นายกรัฐมนตรี ในการเป็นประธาน งานการกุศลต่างๆ ในพิธีเปิด-ปิดงาน การประชุม สัมมนา นิทรรศการ

ขพณฯ นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บริหารของประเทศ มีความ จำเป็นที่จะต้องรับเชิญเป็นประธานงานสาธารณกุศลต่าง ๆ หรือรับเป็นประธานในพิธีเปิด-ปิด งาน การประชุม การสัมมนา นิทรรศการ โดยมีเหตุผลว่า งานต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องมีส่วน ช่วยสาธารณประโยชน์ มีผลช่วยเหลือทางราชการในด้านต่าง ๆ เป็นการสนับสนุนนโยบายของรัฐ ส่งผลเกื้อกูลต่อเศรษฐกิจของ ประชาชน และประเทศเป็นส่วนรวม เป็นการส่งเสริมกิจการ ของทางราชการ ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาติ ศาสนา ตลอดจนมีส่วนร่วมช่วยเหลือการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั่วไป

๖. การถือปฏิบัติในการเข้าเฝ้าพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

โดยที่ประเทศไทย มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่เป็นที่เคารพสูงสุดของประเทศ และพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ที่ได้ทรงบำเพ็ญล้นเกล้ายังประโยชน์ให้แก่ประชาชนและประเทศชาติเป็นส่วนรวมโดยตลอด ขณก นายกรัฐมนตรีในฐานะข้าทูลละอองธุลีพระบาทที่จงรักภักดี และดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารสูงสุด จึงมีภารกิจที่จะต้องเข้าเฝ้าพระมหากษัตริย์ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ เนื่องในโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอ ได้แก่

- เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันคล้ายวันประสูติ หรือวันสำคัญอื่น ๆ
- เข้าเฝ้าฯ เพื่อรับสนองพระบรมราชโองการในการแต่งตั้งข้าราชการหรือวุฒิสมาชิก
- เข้าเฝ้าฯ เพื่อรับพระราชทานพระบรมราโชบาย พระราชโอบายในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน
- เข้าเฝ้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ในนามของรัฐบาล คณะกรรมการ และคณะบุคคลต่าง ๆ
- นำแขกชาวต่างประเทศของรัฐบาลเข้าเฝ้าฯ ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย
- นำคณะบุคคลและข้าราชการต่าง ๆ เข้าเฝ้าฯ เพื่อเข้ารับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเครื่องหมายยศ
- เข้ารับพระราชทานเลี้ยงเนื่องในโอกาสต่าง ๆ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมประทับ
ยศพลเอกแก่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

บทสรุป

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีนั้นมียานาจหน้าที่อย่างกว้างขวางในการบริหารงานราชการแผ่นดินทั้งในฐานะหัวหน้ารัฐบาลและรัฐมนตรีเจ้าสังกัด รวมทั้งการควบคุมบังคับบัญชาหน่วยงานที่มีใต้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงใด นอกจากนี้ยังมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานตามกฎหมายต่าง ๆ อีกมาก ได้แก่ งานในรูปคณะกรรมการซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ในฐานะประธานกรรมการ เช่น งานเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น ตลอดจนงานที่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และงานการเมืองต่าง ๆ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้นี้ ทำให้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละวันอย่างมากมายจนล้นมือ ต้องปฏิบัติภารกิจที่เหน็ดเหนื่อยจนแทบไม่มีเวลาเป็นของตนเองที่จะพักผ่อนหย่อนใจ หรือมีเวลาว่างดังเช่นบุคคลทั่วไปได้ ตลอดระยะเวลาที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้เข้ารับตำแหน่งมานี้ เป็นที่ประจักษ์กันโดยทั่วไปว่า ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ทุ่มเทชีวิตจิตใจทำงานอย่างเอาใจจริงเอาใจทำงานหนักและละเอียดรอบคอบถี่ถ้วนมากก่อนจะสั่งการอะไรออกไปจะต้องมีความมั่นใจว่าถูกต้องไม่ผิดพลาด ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้พยายามใช้ความรู้ความสามารถ

ความรอบรู้จัดเจนทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติ ตลอดจนประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมานานเกี่ยวกับสถานการณ์ทุกด้านให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานอย่างมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากงานในอำนาจหน้าที่ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีนั้นส่วนใหญ่เป็นงานที่มีลักษณะการปฏิบัติที่ละเอียดซับซ้อนต้องใช้ความซุ่ม รอบคอบ ลึกซึ้ง ฉับไวในการวินิจฉัยสั่งการและตัดสินใจ โดยเฉพาะงานทางด้านนโยบายนั้นเป็นงานที่ละเอียดอ่อน และมีปริมาณค่อนข้างมาก ต้องอาศัยประสบการณ์และความต่อเนื่องเป็นสำคัญ การใช้อำนาจในการบริหารประเทศของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จึงต้องเป็นไปอย่างมีเหตุมีผล มีระเบียบแบบแผนในการใช้อำนาจบริหารสูงสุด มีการพิจารณากลั่นกรอง กำกับดูแล และควบคุมสั่งการหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานของชาติดำเนินก้าวหน้าไปอย่างพริ้วพร้อมกันทุก ๆ ฝ่ายโดยสอดคล้องเกื้อกูลกัน จึงจะสามารถบริหารประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าและพัฒนาให้ประชาชนมีความสุขโดยทั่วกันได้อย่างแท้จริง สมดังปณิธานที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ตั้งไว้ทุกประการ

ประวัติส่วนตัว และ ประวัติการทำงาน
ของ
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

ประวัติส่วนตัว

“คุณปู่ไข่และย่าพลับ ท่านมีลูกทั้งหมด ๗ คน ผู้หญิง ๕ ผู้ชาย ๒ ลูกชายเป็นทหารทั้งคู่ คือ จอมพลผิน และพลโทพจน์ ชูณหะวัณ ส่วนลูกผู้หญิงท่านให้ทำสวนหมดที่บ้านนกแขวก คุณย่าผมเป็นคนราชบุรี บ้านผมอยู่ใกล้กับอัมพวา ปู่ผมเป็นหมอ เก่งทางไสยศาสตร์ ตำราที่ท่านเขียนยังมีอยู่เลย...”

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ลำดับบรรพบุรุษของท่านต่อไป ว่า ตาของท่านชื่อลิ้มเจียง มาจากชว่ส่วย ยายชื่อเนย ตาเป็นนายอากรอำเภอสมพันธวงศ์ มีบ้านเรือนอยู่ที่พลับพลาไชย

“...ผมเกิดที่พลับพลาไชย แต่ไปโตโคราช บ้านที่เกิดอยู่ที่โรงพักกลางเตี้ยนี้”

ชีวิตในวัยเยาว์ของท่าน ไม่ค่อยได้อยู่กับบิดามารดา คือ จอมพลผิน และคุณหญิงวิบูลลักษณ์ ชุณหะวัณ มากนัก พออายุ ๖ ขวบ ก็ถูกส่งเข้าเรียนประจำที่กรุงเทพฯ โดยการฝากไว้กับญาติ และอยู่กับ จอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งเป็นเพื่อนเรียนร่วมชั้นกับจอมพลผิน ซึ่งรับราชการคุมกำลังอยู่หัวเมือง

พลเอกชาติชาย อยู่กับจอมพล ป. ตั้งแต่ท่านอยู่ที่ ปตอ. แล้วย้ายไปที่วังสวนกุหลาบ และมาอยู่ทำเนียบฯ ซึ่งในสมัยนั้นในทำเนียบฯ มีบ้านอยู่ข้างใน

พลเอกชาติชาย จึงสามารถเล่าประวัติทำเนียบรัฐบาลและเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ในช่วงที่จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีได้อย่างละเอียดแม่นยำ

ท่านอยู่ในทำเนียบฯตลอด จนกระทั่งเข้าโรงเรียนนายร้อยฯ เมื่อสำเร็จโรงเรียนนายร้อยฯแล้ว จึงได้แยกออกมาอยู่ตามลำพัง

ประสบการณ์ในเยาว์วัยที่ได้อยู่ใกล้ชิดจอมพล ป. นั่นเอง เป็นโอกาสอันดีที่ทำให้พลเอกชาติชาย ได้รับรู้เหตุการณ์ และรู้จักรัฐมนตรีทุกคนทุกชุดในรัฐบาลจอมพล ป. ทั้งนี้ท่านเป็นบุคคลเดียวที่จอมพล ป. อนุญาตให้เป็นผู้สืบทอดประมุขคณะรัฐมนตรีในยามที่มีเหตุการณ์และเรื่องสำคัญต้องตัดสินใจ

“รัฐมนตรีทุกคนของท่านจอมพล ป. ผมรู้จักอย่างดี ก่อนที่ท่านเหล่านั้นจะเข้าไปหาจอมพล ป. ก็จะถามผมก่อนทุกครั้งว่า เป็นไง อารมณ์ท่านเป็นอย่างไร อารมณ์ดีหรือเปล่า”

หลังจากจบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๓ พลเอกชาติชายก็ได้ไปศึกษาต่อที่โรงเรียนนายทหารม้าที่บางกระบือ สำเร็จตามหลักสูตรโรงเรียนในปี พ.ศ. ๒๔๘๘

ชีวิตครอบครัวของพลเอกชาติชาย ต้องฟันฝ่าอุปสรรคและความเหน็ดเหนื่อยที่ต้องอาศัยความอดทนเป็นอย่างมากมาตั้งแต่ต้น คุณหญิงบุญเรือน ชุณหะวัณ เล่าเรื่องชีวิตคู่ของท่านทั้งสองในช่วงที่ยังเป็นคู่หมั้น ซึ่งอยู่ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒

“คุณชาติชายต้องไปรบ... ในระหว่างนั้นก็เขียนจดหมายถึงกัน หมั่นกันไว้สัปดาห์หนึ่ง... จำไม่ค่อยได้ ดูเหมือนจะตั้ง ๔ ปี... รู้แต่ว่าพอแต่งงาน... ลูกกระเบิดลงเลย... แต่งงานเสร็จ... ก็ไปอยู่บ้านเขาที่เทศน์...”

“...แต่งงานได้สักพักหนึ่งก็ต้องอพยพไปอยู่แก่งคอย(สระบุรี) คุณชาติชายเป็นทหารม้า ไปหลบอยู่ที่นั่นเพราะสงคราม บ้านสร้างด้วยไม้ไผ่ทั้งหลัง...”

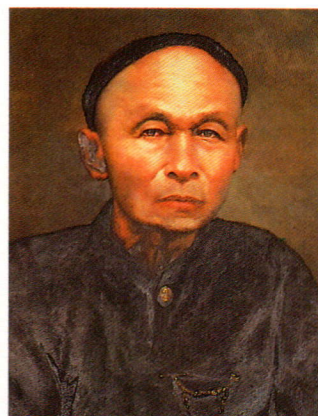
“...อยู่ที่นั่นสักพักก็ไปอยู่บ้านคุณพ่อคุณแม่ที่ริมคลองแสนแสบ (บ้านจอมพลผิน ชุณหะวัณ)... บ้านที่อยู่นั้นก็จะพังกังหัน ไม่ได้อยู่หุหุอะไร ชีวิตเมื่อนายทหารนี่จ...”

พลเอกชาติชาย รับราชการเริ่มต้นที่ยศว่าที่ร้อยตรี เป็นผู้บังคับหมวด กองพันทหารที่ ๑ รักษาพระองค์ เลื่อนขึ้นเป็นผู้บังคับกองร้อย และได้รับทุนไปเรียนต่างประเทศ

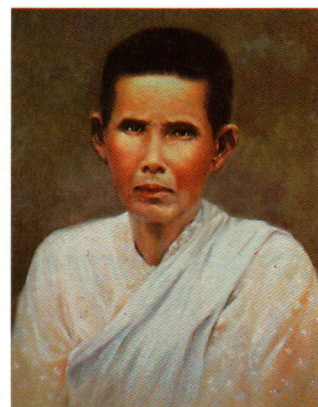
“..คุณชาติชายเป็นทหารคนแรกๆ ที่ไปเรียนที่อาร์เมอร์สทูล ที่รัฐเคนตักกี ที่อเมริกา โดยได้ทุนไปเรียน แล้วก็กลับมาตั้งโรงเรียนยานเกราะขึ้นเป็นครั้งแรกในกองทัพบกไทย (คุณชาติชาย) เป็นคนทำงานมากมาย ดิ้นขึ้นมากก็ไปโรงเรียนยานเกราะ อาหารเขาก็ไปทานที่ทำงาน ทำงานทุกอย่าง...เรียกว่า...หุ่เม...”

พลเอกชาติชายเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันและขี้เล่นเป็นบุคลิกประจำตัว แต่ในด้านการปกครองทหาร ท่านเคร่งครัดมาก ลูกน้องออกปากว่า

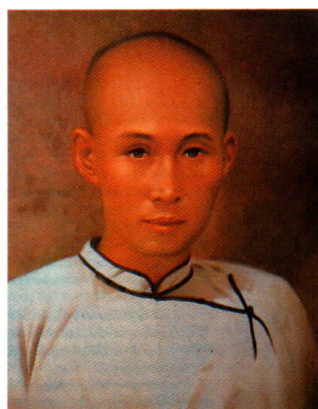
“ท่านเป็นคนเข้มงวดเรื่องการปกครอง เช่น การป้องกันลูกน้อง ท่านออกคำสั่ง เอรอดถึงออกปฏิบัติการ ท่านจะให้คนเดินนำหน้ารถถึง และท่านก็จะเก็บเข็มแทงขนวนปืนใหญ่ และปืนกลไว้กับตัวเสมอ”

ปู่ไข่ ชุณหะวัณ

ย่าพลับ ชุณหะวัณ

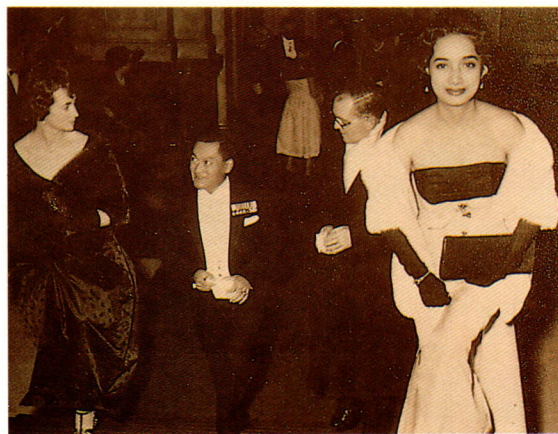
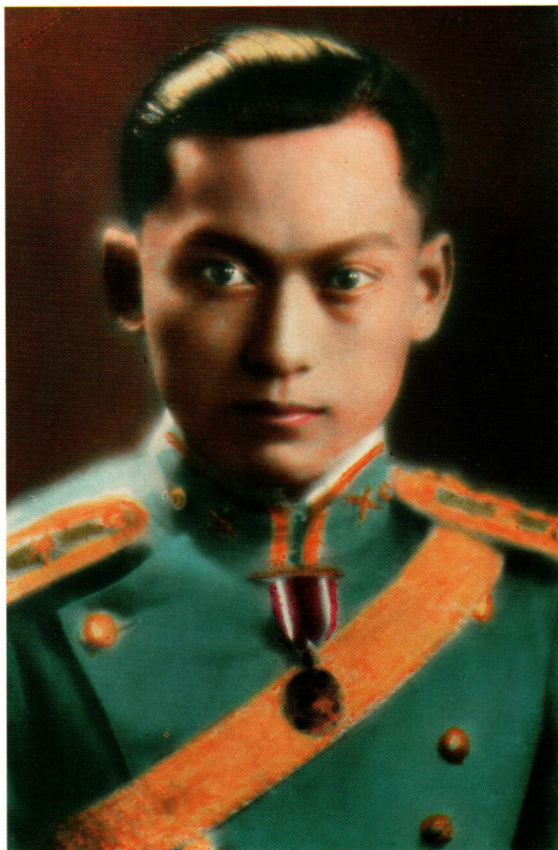

ตาลิมเจียง นายอากร

ยายเนย

ชีวิตรับราชการทหารของท่านในตำแหน่งผู้บังคับการโรงเรียนยานเกราะ ถูกเหตุการณ์วิกฤติทางการเมืองแปรวัติชีวิตจากวงการทหารไปสู่วงการทูต ในปี ๒๕๐๑ โดยไปรับตำแหน่งเป็นอุปทูตฯ ที่ประเทศอาร์เจนตินา จากนั้นก็ได้รับตำแหน่งเป็นอัครราชทูต และเอกอัครราชทูต ประจำประเทศอาร์เจนตินา ในปีต่อ ๆ มา พลเอกชาติชายอยู่บนเส้นทางการทูตต่อไปอีกกว่าทศวรรษ หลังจากอาร์เจนตินา ท่านได้ไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำประเทศออสเตรีย ตุรกี สำนักวาติกัน และประจำองค์การสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ รวมเวลาที่ท่านได้อยู่ในวงการทูต และการเมืองระหว่างประเทศ นานถึง ๑๕ ปี

การที่ได้เข้าไปคลุกคลีอยู่ในวิถีของนักการทูตอย่างยาวนานเช่นนี้ ทำให้ท่านเข้าถึงขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมประเพณีของชาตินั้น ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง และที่สำคัญคือ ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้ที่อยู่ในแวดวงเดียวกัน

“...ผมคิดว่า ผมเป็นคนหนึ่งที่มึเพื่อนมากที่สุดในยุโรป เพราะฉะนั้น มีอะไรคิดซักในยุโรปนี่รู้สึกเราจะแก้ได้...”

ในปี ๒๕๑๕ พลเอกชาติชาย ถูกเรียกตัวกลับมารับราชการในประเทศไทย โดยได้เข้าดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมการเมือง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงต่างประเทศ ในรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร นั่นคือจุดเริ่มต้นของการเป็นนักการเมืองเต็มตัว อีกสามปีต่อมา พลเอกชาติชายได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรกที่จังหวัดนครราชสีมา ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรมในปีต่อมา

พลเอกชาติชาย ลงสมัครรับเลือกตั้งในสมัยต่อ ๆ มา และได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา ทุกสมัย และได้เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย และรองนายกรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙

ในการเลือกตั้งครั้งหลังสุดเมื่อเดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๓๑ พลเอกชาติชาย ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนคร-

ราชสีมา และหัวหน้าพรรคชาติไทย ก็ได้ตั้งรัฐบาลและเป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ ๑๗ ของประเทศไทย

พลเอกชาติชายเป็นผู้ที่เคยมีชีวิตมาแล้ว ๕ แบบ คือ ทหาร นักการทูต ส.ส. รัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรี และจากประวัติ ผลงานที่ผ่านมา เห็นว่า ท่านประสบความสำเร็จในขั้นที่น่าพอใจ เป็นอย่างมากในงานอาชีพทั้ง ๕ แบบ ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนายกรัฐมนตรี เล่าว่า สกฤต “ขุนหะวัน” ซึ่งมีเกียรติประวัติเป็นที่รู้จักโด่งดังจาก บุคคลธรรมดา บิดาของท่านคือ จอมพล ผิน ชุนหะวัน สามารถ ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งจอมพลของประเทศไทย และต่อมาบุตรชายของ จอมพลผิน ได้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของประเทศ คำ สั่งสอนของผู้เป็นบิดามีส่วนแค่ไหนในความสำเร็จของชีวิต

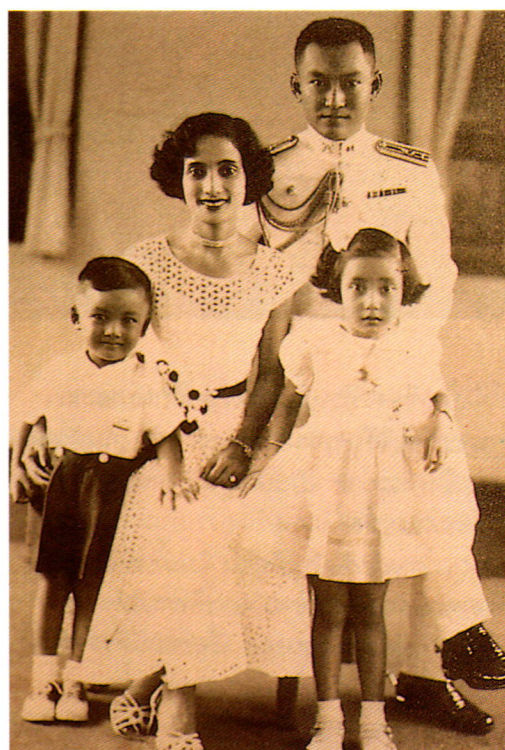
พลเอกชาติชาย กล่าวว่า

“...ผมถูกอบรมโดยตรงและทางอ้อมอยู่เสมอว่า ให้ความอดทน และความซื่อสัตย์กับใคร...แน่นอนละ ต่อผู้มีพระคุณ บิดามารดา ครูบาอาจารย์ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ผู้บังคับบัญชา และครอบครัว เมื่อผมมีอายุ ๑๐ ขวบ ก็ถูกส่งไปอยู่โรงเรียนประจำเพื่อให้ความ อดทนต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้รู้จักช่วยตัวเอง จนกระทั่ง เติบโตขึ้นผมจึงไม่เคยอยู่บ้านเดียวกับท่านเลย ท่านรับราชการอยู่หัวเมือง แต่ผมเรียนหนังสืออยู่กรุงเทพฯ ได้พบกันเมื่อโรงเรียนหยุดเทอมหรือ ท่านมาราชการที่กรุงเทพฯ เท่านั้น ยิ่งเมื่อได้รับราชการทหาร ต่าง คนต่างปฏิบัติหน้าที่ ต่างคนต่างไปรบ ต่างคนต่างมีงานทำคนละ อย่างทำกันไป แต่มิได้มีความรู้สึกว่า ห่างไกลจากท่านเลย เพราะ ความอดทนและความซื่อสัตย์ที่ท่านให้ไว้ผมแอบเข้าไปในตัวผม เสียเต็มที่แล้ว เมื่อถึงคราวจะต้องใช้ความอดทนต่อเหตุการณ์ ก็เหมือน บิดาอยู่ใกล้ตัวผม และเรื่องความซื่อสัตย์นั้น ท่านจ้องดูผมอย่างเอาจริง เอาจังที่สุด แม้กระทั่งบัดนี้ ผมจึงรู้สึกที่ท่านอยู่ใกล้ๆ ผม หรือใน หัวใจของผม และไม่เคยได้จากผมไปเลย...ความอดทนและความ ซื่อสัตย์ ที่ท่านได้พร่ำสอนอบรมให้ผมมีนั้น เป็นสมบัติอันมีค่ายิ่ง เพราะ มันก่อให้เกิดพลัง และเป็นเกราะป้องกันอันแข็งแกร่ง ทำให้ผมอยู่รอด มาได้จนทุกวันนี้...

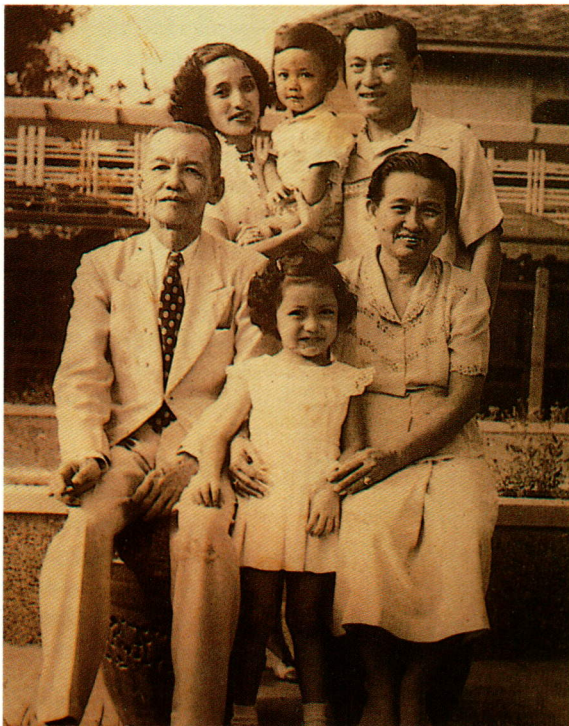
...ผมจึงต้องรักและคิดถึงบิดาของผมเป็นที่สุด”

จอมพล ผิน ชุนหะวัน กับร้อยโทชาติชาย ชุนหะวัน เมื่อกลับ จากสงครามมหาเอเชียบูรพา

ประวัติ

เกิด : ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕
 ที่ : ตำบลพลับพลาไชย จังหวัดพระนคร
 บิดา มารดา : จอมพลผิน และคุณหญิงวิบูลลักษณ์ ชูณหะวัณ
 ภรรยา : คุณหญิงบุญเรือน ชูณหะวัณ
 (นามสกุลเดิม โสพจน์)
 บุตร : หญิง ; วาณี หงสประภาส
 ชาย ; ไกรศักดิ์ ชูณหะวัณ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๓ สำเร็จโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
 พ.ศ. ๒๔๘๔ สำเร็จโรงเรียนนายทหารม้า
 พ.ศ. ๒๔๙๑ สำเร็จโรงเรียนยานเกราะกองทัพบก
 สหรัฐอเมริกา

ประวัติยศทหาร

พ.ศ. ๒๔๘๓ ว่าที่ร้อยตรี
 พ.ศ. ๒๔๘๔ ร้อยโท
 พ.ศ. ๒๔๘๖ ร้อยเอก
 พ.ศ. ๒๔๙๐ พันตรี
 พ.ศ. ๒๔๙๔ พันโท
 พ.ศ. ๒๔๙๗ พันเอก
 พ.ศ. ๒๔๙๙ พลจัตวา
 พ.ศ. ๒๕๑๖ พลตรี
 พ.ศ. ๒๕๓๑ พลเอก

ประวัติราชการ

พ.ศ. ๒๔๘๓ ผู้บังคับหมวด กองพันทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์
 พ.ศ. ๒๔๘๘ ผู้บังคับกองร้อย กองพันทหารม้าที่ ๑
 รักษาพระองค์
 พ.ศ. ๒๔๙๑ ประจำกรมเสนานิคมทหารบก
 พ.ศ. ๒๔๙๒ รองผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ณ กรุงวอชิงตัน
 สหรัฐอเมริกา
 พ.ศ. ๒๔๙๓ ผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์
 พ.ศ. ๒๔๙๗ รองผู้บังคับการโรงเรียนยานเกราะ และผู้บังคับการ
 กรมทหารม้าที่ ๒
 พ.ศ. ๒๔๙๘ ผู้บังคับการโรงเรียนยานเกราะ
 พ.ศ. ๒๕๐๑ อุปทูต สถานอัครราชทูต ประจำประเทศ
 อาร์เจนตินา
 พ.ศ. ๒๕๐๓ อัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม ประจำประเทศ
 อาร์เจนตินา
 พ.ศ. ๒๕๐๓ เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม ประจำ

ประเทศอาร์เจนตินา

- พ.ศ. ๒๕๐๖ เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม ประจำ
ประเทศออสเตรีย และตุรกี สำนักวาดิกัน และ
เอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรประจำองค์การ
สหประชาชาติ ณ นครเจนีวา
- พ.ศ. ๒๕๑๕ อธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ
- พ.ศ. ๒๕๑๕ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
- พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๑๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
- พ.ศ. ๒๕๒๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๙ หัวหน้าพรรคชาติไทย
- พ.ศ. ๒๕๒๙ รองนายกรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๓๑ นายกรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนครราชสีมา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
- มหาวชิรมงกุฎ
- ทูตียจุลจอมเกล้าพิเศษ
- เหรียญรัตนาภรณ์ชั้นที่ ๓
- เหรียญกล้าหาญ
- เหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๑

ราชการพิเศษ

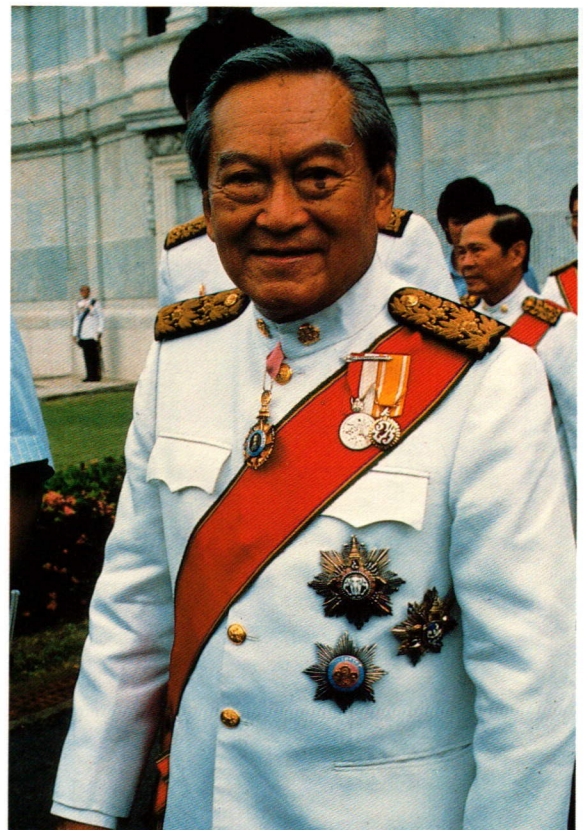
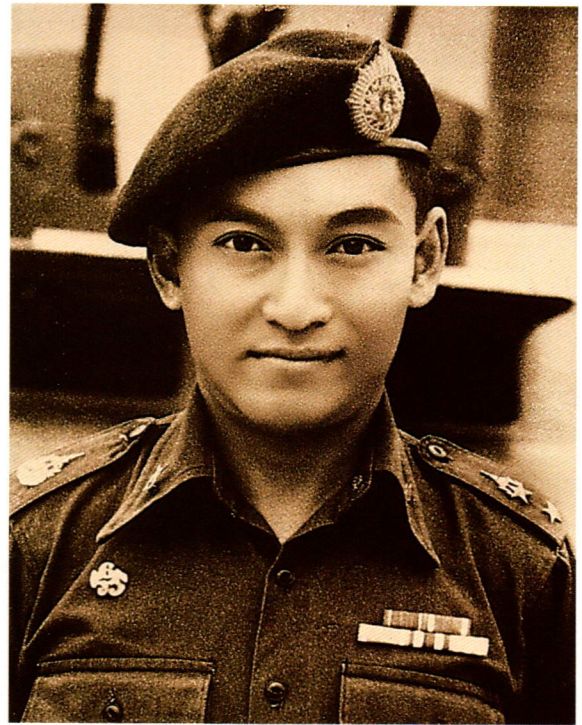
- ราชการสงครามกรณีพิพาทอินโดจีน
- ราชการสงครามมหาเอเชียบูรพา
- ราชการสงครามเกาหลีครั้งที่ ๑

หน้าที่พิเศษ

- ราชองครักษ์เวร
- ราชองครักษ์พิเศษ
- นายทหารพิเศษประจำกองพันทหารม้าที่ ๑ กรมทหาร
ม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า-
เจ้าอยู่หัว

อื่น ๆ

- นายกสมาคมมิตรภาพไทย-จีน
- นายกสมาคมนักเรียนเก่าภาคพื้นยุโรป

สัมภาษณ์

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

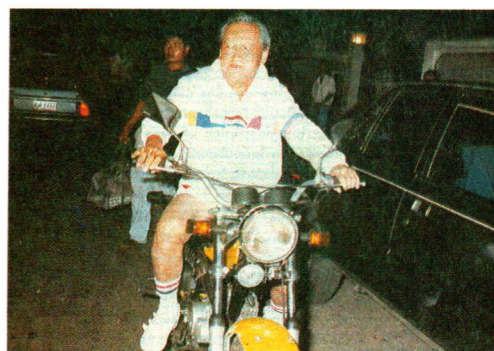
การที่สื่อมวลชนตั้งฉายาของท่านว่า “น้ำชาติ มادنักซิ่ง” ไม่ทราบ
ว่าท่านมีความรู้สึกอย่างไรกับการที่สื่อมวลชนเรียกท่านแบบนี้

ซิ่ง ก็คือพวก Racing แปลว่า แข่ง จะขับรถหรือทำอะไรชอบ
ความเร็ว ต้องตัดสินใจเร็วด้วย จะผิดถูกก็ต้องตัดสินใจ จะไปรีรอ
หน่วงเหนี่ยวไว้ไม่ได้ เวลาไม่ค่อยทำ ถ้าถูกก็ทำไปเลย ถ้าผิดก็
แก้ได้

ฉายามادنักซิ่งนี้ ท่านรู้สึกพอใจไหม

ตั้งได้ตรง รถยนต์มันช้าเลยขี่มอเตอร์ไซด์

หลังจากที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ววิถีชีวิตของท่านเปลี่ยน
ไปจากเดิมอย่างไรบ้าง

พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ ๑๗ ของประเทศไทย ณ บ้าน "ชุณหะวัณ" วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เวลา ๑๘.๐๐ น.

เรื่องตามใจตนเองถ้าไม่เกี่ยวข้องกับอะไรมาก ผมตามใจตนเอง สิ่งเหล่านี้ต้องตัดออกไปหมด ต้องเข้าไปอยู่ในกรอบว่าทำอะไรจะเหมาะกับลักษณะนิสัยของเราที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี พอเป็นนายกรัฐมนตรีก็ไม่ใช่ตัวของตัวเองแล้ว ต้องแล้วแต่ว่าประชาชนเขาชอบอย่างไร เรื่องเที่ยวเตร่ก็ต้องเลิกไป สูบบุหรี่ก็ต้องเลิก ให้ตัวเองเข้าไปอยู่ในสังคมที่เขาไม่รังเกียจ

ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยใช่หรือไม่

ครับ เป็นเรื่องที่จำเป็นคือ ประชาชนเขาดูเราว่าเป็นอย่างไร ถ้าเราไม่เรียบร้อยประชาชนจะคิดว่าตัวเองยังปกครองตัวเองไม่ได้ จะไปปกครองประชาชนได้อย่างไร ฉะนั้นเราต้องควบคุมตัวเองให้ได้ หากควบคุมตัวเองได้ก็บริหารประเทศได้ เพราะฉะนั้นก็ต้องเสียสละ บางครั้งก็ต้องเจอความเจ็บแสบเหมือนกัน ต้องมีเวลาใช้ความคิดอะไร ความสนุกสนานในอายุผมดูเหมือนจะหมดไปแล้ว

ในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหานั้นมีเทคนิคในการแก้ปัญหาอย่างไร

เรื่องการแก้ปัญหาผมมีความเห็นว่า พยายามอย่าตื่นเต้น ชั้นแรกคือ จะต้องระงับการตื่นตกใจ และพยายามแก้ด้วยปัญหาง่าย ๆ มากที่สุด และอย่าวานคนอื่นไปพูดเด็ดขาด ต้องไปด้วยตนเอง อย่าไปฝากคนอื่น ๆ เรื่องสำคัญ ๆ ต้องให้เกียรติอีกฝ่าย การให้เกียรติถือเป็นเรื่องที่สำคัญ พอได้พูดกันชะงักหมดปัญหา ที่แก้ปัญหามาได้ทุกเรื่องก็เพราะผมโดดลงไปเอง ที่นั่นมันต้องใช้เวลา พอใช้เวลา เวลามันมี ๒๔ ชั่วโมงต่อวัน เวลาที่ผมใช้ประมาณ ๑๔ ชั่วโมงต่อวัน

ฉะนั้นที่สื่อมวลชนหรือประชาชนทั่วไปบอกว่า ที่ท่านคิดคำว่า “ไม่มีปัญหา” จะขยายความได้ไหมคะ คำว่า “ไม่มีปัญหา”

หมายความว่าปัญหามันมีอยู่เรื่อย แต่ผมแก้มันได้ และต้องปลอบใจตัวเราเองต้องสู้ปัญหา มีปัญหาที่ไหนต้องเข้าไปหาที่นั่นและปัญหามันก็หมดไป ต้องเชื่อมั่นในตัวตัวเองแก้ได้ ปัญหาใหญ่ในขณะนี้มันก็มีนะครับ ไม่ใช่ไม่มี ปัญหาเวลานี้ที่ผมพยายามที่สุดที่จะแก้ปัญหา ก็คือ ปัญหาที่ทำกินของประชาชนกับปัญหาน้ำ เป็นเรื่องให้เห็นอยู่ทุกวันแต่ไม่มีคนแก้และจะต้องแก้คือ หนึ่ง ที่ดิน สอง น้ำ ถ้าสองอย่างนี้เรียบร้อย ทุกอย่างก็เรียบร้อย แต่เราต้องแก้ให้ได้

ท่านคิดว่าแก้ได้ไหมคะ

คิดว่าได้ บางคนก็ต้องเสียสละบ้าง

ในการแก้ปัญหาบทบาทของที่ปรึกษาอย่างไรหรือไม่ การตั้งคณะที่ปรึกษาของ ฯพณฯ มีกี่คณะ มีจำนวนเท่าไร มีหลักเกณฑ์ในการตั้งที่ปรึกษา ใช้คำแนะนำในขั้นสุดท้ายจากที่ปรึกษาอย่างไร

ง่าย ๆ ไม่ยากอะไรเลย ผมใช้หลักธรรมชาติคือ คนที่เข้ามามี ๒ พวก คือ พวกอายุมากกับพวกอายุน้อย พวกอนุรักษนิยมก็ตั้งไว้ อย่าให้ไปเร็วเกินไป แต่พวกเด็กก็พยายามที่จะก้าวไปข้างหน้า อย่างรวดเร็ว เพราะเขาถือว่าเวลานี้ไม่ทันการณ์ พวกเด็กหนุ่ม ๆ มักจะคิด ถ้าเขาให้ข้อมูลที่ผิดพลาดแก่ผม เขาจะต้องผจญกับสิ่งที่เขาผิดพลาดนี้ ถ้าผมเห็นด้วย ผมทำไป เขาก็ต้องรับผิดชอบนาน เพราะฉะนั้นเขาต้องมีความระมัดระวัง เขาไม่ใช่เด็ก เขามีอายุ ๔๐ สมัยใหม่รวมกัน เวลาพวกอนุรักษนิยมกับพวกสมัยใหม่รวมกันแล้ว เราก็ตัดสินใจว่าจะเอาอย่างไร เท้าที่ท่ามาก็ยังไม่เคยพลาด เป็นไปตามที่ประชาชนต้องการ เรื่องสำคัญที่สุดคือ ผมต้องการทราบจากคณะที่ปรึกษาว่าประชาชนเขาต้องการอะไร และเราก็พยายามหาให้ในสิ่งที่ประชาชนต้องการ อีกประการหนึ่งคือว่า ทำสิ่งที่ประชาชนเขาต้องการ

คณะที่ปรึกษาผมมี ๒ คณะ คณะที่อาวุโสกับรุ่นหนุ่มนักวิชาการ คณะใหญ่ ๒๗ คน คณะเล็กมากกว่า ๖ คน เวลานี้ผมดีใจมากคือ ที่ปรึกษาหนุ่ม ๆ ส่วนใหญ่แล้วการศึกษาดีมาก เสียสละเวลา ที่มากกว่านั้นมักอาสาทำเรื่องนั้นเรื่องนี้ให้ และก็ได้อะไรที่เป็นที่พอใจ คือ ถ้าเราได้ข้อมูลถูกต้อง การตัดสินใจทั้งสองฝ่ายได้ช่วยเหลือในการบริหารประเทศมาก แต่ก็มีบางคนเข้าใจผิดนึกว่าพวกนี้จะเข้าไปก้าวก่าย ความจริงไม่มีเลย เรื่องการก้าวก่ายพวกนี้ การศึกษาดีทั้งสิ้น เขารู้ว่าที่ปรึกษามีความหมายขอบเขตแค่ไหน เพราะฉะนั้นไปพูดกันเองว่าเขาก้าวก่าย พวกเขาต้องระมัดระวังมากพอสมควร ที่สำคัญที่สุด ระเบียบวาระการประชุมได้ผ่านสายตาผมทุกข้อ

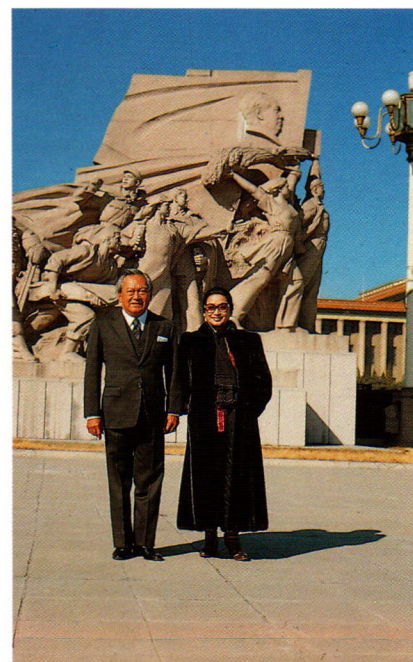
เพราะฉะนั้นเป็นนายกฯ ที่ทำที่บ้านมาก?

ครับ ผมคิดว่าผมทำมาก แต่ไม่ทราบว่าจะราวต่อไปจะทำได้ขนาด
นี้หรือเปล่า อายุไขผมมากขึ้นทุกวัน
(ผู้สัมภาษณ์ : ท่านพูดแบบนี้เดียวประชาชนเป็นห่วง)

ท่านเป็นนายกรัฐมนตรีมีการเดินทางไปต่างประเทศบ่อยกว่านายกรัฐมนตรีคนอื่น ๆ เมื่อเทียบระยะเวลา อยากทราบถึงเหตุผลและ
ความคิดเห็นในการเดินทางไปต่างประเทศ

ในการเดินทางไปต่างประเทศผมไม่นิยมไปเยี่ยมครั้งละหลาย
ประเทศ ทำให้เขาเปรียบเทียบว่าใครต้องการไปก่อนไปหลังอะไร
ต่าง ๆ เพราะฉะนั้นถ้าเราจะไปเยี่ยมประเทศไหน ควรจะไปประเทศ
นั้นประเทศเดียว เป็นการให้ความสำคัญ ค่าเครื่องบินก็ไม่กี่สตางค์
เปลืองเอาหน่อยแต่มันได้จิตใจ แสดงให้เห็นว่าเราตั้งใจจะมาประเทศ
เขา หากไปไหนไม่จำเป็นต้องแหกกันไปเยอะ ๆ สองเรื่องเท่านั้น
ที่จะพูดกัน ถ้ามีเรื่องการค้า ก็เอาพวกการค้าไปด้วย พูดถึงนัก
วิทยาศาสตร์ก็เอานักวิทยาศาสตร์ไปไม่จำเป็นต้องเอาไปมากมาย

การเยือนแต่ละครั้งมีกำหนดการแน่น ท่านมีเทคนิคทำให้สดชื่นอย่างไร

เวลาผมไปต่างประเทศ ผมถือเป็นการพักผ่อนไปในตัว มีงานด้านเดียวคือไปพบกับเจ้าของบ้านเท่านั้น อยู่กรุงเทพฯ เหนื่อยมาก มีปัญหาหลายอย่างต้องพูด ต้องแก้ ต้องทำ ไปต่างประเทศจึงถือว่าผมได้พัก

มีบางฝ่ายวิจารณ์ว่า การประชุมคณะรัฐมนตรีในส่วนภูมิภาคได้ผลเพียงด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นการลงทุนที่สิ้นเปลืองมาก ไม่คุ้มค่าใช้จ่าย เพราะรัฐมนตรีส่วนใหญ่ก็เป็น สส. ย่อมทราบสภาพความเป็นอยู่ในภูมิภาคของตนดีอยู่แล้ว ท่านมีความเห็นอย่างไร

การที่ให้คณะรัฐมนตรีประชุมต่างจังหวัด เราต้องการให้ความสำคัญกับต่างจังหวัด ให้เขาเห็นว่านี่คณะรัฐมนตรีมาประชุมต่างจังหวัด เขาก็พอใจ ไม่ใช่ว่าเป็นนายกรัฐมนตรีประชุมที่กรุงเทพฯ เรื่องสิ้นเปลืองธรรมดาข้าราชการผู้ใหญ่หรือผู้ใกล้ชิดรัฐมนตรีก็ไปต่างจังหวัดกันอยู่แล้ว กรณีน้ำท่วมภาคใต้ รองนายกรัฐมนตรีก็ต้องผลัดกันไป เรื่องการเดินทางในประเทศไม่มีปัญหา ไม่สิ้นเปลืองมากมาย และนอกจากนั้นก็ได้พบปะประชาชน อย่างที่เราไปภาคอีสานเราก็ต้องไปดูน้ำเพราะเขาต้องการน้ำ น้ำเป็นยังงี้เราต้องไปดูด้วยตาตนเอง บ่อเล็กที่ขุดไม่มีน้ำสักหยดเดียวจะหาน้ำที่ไหนก็ต้องมาคิดกัน ถ้าน้ำฝนไม่ลงไปในบ่อจะหาน้ำที่ไหนไปใส่บ่อ ถ้าเราไม่ออกไปเห็นสภาพจริง เราก็บอกว่ให้แล้ว ให้เงินทองตั้งเยอะเยอะไปขุดบ่อ ที่นี้บ่อไม่มีน้ำ นี่คือการที่เราได้เห็นเป็นบทเรียน

มีบางฝ่ายเห็นว่ารัฐบาลทำโครงการใหญ่เกินไป โดยการสนับสนุนการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ท่านคิดว่าผลประโยชน์ในด้านนี้จะกลับไปสู่คนจนได้อย่างไร

โครงการทำไว้ใหญ่ หลัง ๕ ปีแล้วจะเห็นว่าเล็ก เช่น ที่สนามบินดอนเมืองเดี๋ยวนี้ก็เล็กไปแล้ว นี่ ๓ ปีแล้วเริ่มเล็กลงเพราะคนมากขึ้น เมื่อ ๒๐ ปี เรามี ๒๐ ล้านคน เวลานี้เรามี ๕๐ ล้านคน เราเอามาเข้าแถวที่ท้องสนามหลวงไม่พอ เวลานี้คนในประเทศเราสนามหลวงก็เล็กไปแล้ว ฉะนั้นผมคิดว่าไม่ว่าโครงการอะไรไม่มีที่ว่ามันจะใหญ่เกินไป เวลานี้ทุกชาติติดกันว่าจะขยายอะไร ที่ไหน อย่างไร เราต้องคิดว่าอีก ๕ ปีจะอย่างไร เรื่องความเติบโต ความเจริญเราหยุดยังไม่ได้ หากหยุดยังหยุดกับที่จะทำให้ลำบาก เราก็บอกว่าท้อแท้ เช่น ถนนสั้น รถก็ติด

หลายคนเข้าใจผิดว่าสร้างแต่อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมจะช่วยครอบครัวชาวนา พ่อแม่ที่ทำนาลูกเต้าไปเรียนเทคโนโลยียอมไถนาอีกแล้ว เพราะฉะนั้นในครอบครัวแบ่งกันไป พวกหัวเก่า ๆ ก็ทำนา พวกหัวใหม่ก็เข้าทำงานอุตสาหกรรม แหล่งที่จะมองเห็นชัดอย่างในภาคอีสาน ยกตัวอย่างจะเห็นได้ในตอนเช้า คนงานที่จะไปทำงาน ชาวนาทั้งนั้นไปทำโรงงาน เดินเป็นทิวไปเข้าโรงงาน หากทำเกษตรต้องใช้ที่ประมาณ ๑๕ ไร่ แต่ถ้าครอบครัวทำงานโรงงานอุตสาหกรรมใช้ที่ ๕๐ ตารางวาก็ยังได้ คิดซิ ๕๐ ตารางวาต่อครอบครัว กับ ๑๕ ไร่ต่อครอบครัว เพราะฉะนั้นต้องทำอุตสาหกรรม คนยากจนผมรับรองว่าเวลานี้ดีขึ้นมาก

กรุณาเล่าถึงการแบ่งเวลาในการทำงานของท่าน

เมื่อก่อนตื่นสาย นอนดึก แต่เดี๋ยวนี้ผมตื่นเช้าเพราะแขกมาแต่เช้า ๗ โมงผมต้องพร้อมที่จะรับแขก ซึ่งเมื่อก่อนรับ ๑๐ โมงเช้า เพราะคนที่เขาจัดคิวให้ผมในขณะนี้ เขาไม่ได้มีความเป็นอยู่แบบผมคือนอนดึก ตื่นสาย แต่เขานอนหัวค่ำ ตื่นเช้า ผมต้องทำตามเขาไปด้วย เพราะว่าถ้าไม่ตรงกันก็ไม่ว่าจะไปพูดกับใคร เพราะฉะนั้นต้องเปลี่ยนตามส่วนใหญ่ เขาตื่นเช้า นอนหัวค่ำ ผมก็ต้องทำตามเขา แต่ว่าหัวค่ำของผมเป็นเวลาดีหนึ่ง เพราะหนังสือมันมาก ต้องเซ็นให้เสร็จ ถ้าไม่เสร็จยิ่งท้อใจเพราะมันเพิ่มมากขึ้นเป็นสองเท่า เพราะฉะนั้นต้องเซ็นให้เสร็จ อย่างเวลาเชิญไปดินเนอร์ก็เกือบทุกคืน แต่เราคิดเสียว่าผมชวนภรรยาผมไปเปลี่ยนที่กินข้าว อย่าไปนึก

ว่ามันต้องไปงาน ถ้าคิดว่าต้องไปงาน ผมท้อมาก ผมคงไม่อยากไป เพราะว่าผมคงป่วยตายไปแล้ว เวลาเดินทางไปต่างจังหวัดก็พยายามคิดเสียว่าผมเปลี่ยนที่ทำงาน เพราะมีฉะนั้นเราท้อใจ ผมจึงสบายใจที่สุดเพราะมีงานเพียงด้านเดียวคือ เพื่อให้เจ้าภาพเขาสบายใจ

ช่วงเข้าท่านรับแขกที่บ้านแล้วจึงไปทำงานใช่หรือไม่

ถ้าประชุมคณะรัฐมนตรีผมต้องไปถึงที่ทำงาน ๙.๓๐ น. ผมก็ไปถึงก่อนเสีย ๕ นาที เรื่องไปทำงานจะไปคิดว่าเมื่อนั้นเมื่อนี้ไม่ได้หนังสือด่วนเข้ามาเมื่อไหร่ก็ต้องจำให้เสร็จ โดยเฉพาะเช่นใบประกาศนียบัตร เช่นทีละ ๕๐๐-๖๐๐ ใบ งานนี้หนักหน่อย

ต้องเซ็นเองทั้งหมดใช่หรือไม่

เซ็นเองทั้งหมด

ท่านมีเวลาให้ครอบครัวของท่านบ้างหรือไม่

ผมไม่มีครอบครัว โต ๆ กันหมดแล้ว ภรรยาผมก็เกษียณกุลศไปงานกุลศอยู่เรื่อย ลูกชายผมก็เป็นเรื่องของเขาลูกสาวผมก็อยู่กัวลาลัมเปอร์ บางครั้งก็กลับมาเยี่ยมบ้าน และก็มีหลานสาวผม ๑ คน ก็ได้คุยกับแกบ้าง นี่เขาก็ไปทำงานแล้ว ส่วนมากกลับมากี่ต่างคนต่างเข้าห้องตัวเอง

ท่านทำงานหนักมาก อยากทราบว่าท่านมีเคล็ดลับในการรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสามารถต่อสู้กับปัญหาต่างๆ อย่างไร

เรื่องสุขภาพก็แบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ เรื่องร่างกายกับเรื่องจิตใจ ซึ่งมีมีความสำคัญเรื่องสุขภาพผมคิดว่าคนเราควรนอนอย่างน้อย ๖-๗ ชั่วโมงต่อวัน ผมเป็นคนหลับง่าย นั่งรถผมก็หลับตลอดไม่ว่าเดินทางไปไหน ผมบินไปยุโรป พอตื่นก็ถึงยุโรปเลย รวดเดียวผมนอนง่าย เพราะฉะนั้นได้เปรียบ ผมนอนหลับสนิทแม้แต่ในรถก็หลับได้ เพราะฉะนั้นก็ได้เปรียบเพราะหลับสนิท หลับสนิทเพียง ๕ นาที ก็ยังได้ประโยชน์มากกว่านอนไม่หลับตั้ง ๒ - ๓ ชั่วโมง นอนพลิกไปพลิกมา เรื่องสุขภาพก็เรียบง่าย

เรื่องสุขภาพจิตเป็นเรื่องที่สำคัญคือ อย่าไปคิดมากมาย
ให้ตกอกตกใจ พยายามระงับสติและก็ต้องปลงตก อย่าไปคิดโมโห
โทโส ต้องคิดเสียว่าคนเลวมันยอมทำแล้ว คนดียอมทำดี มันก็หมด
เรื่อง

ท่านมีงานอดิเรกอะไรบ้าง ปัจจุบันนี้ท่านมีเวลาให้กับงานอดิเรก
บ้างหรือไม่

ชอบเล่นเครื่องเสียง รวบรวมเพลง ดนตรีผมก็เล่น แต่เดี๋ยวนี้ไม่มี
เวลา ก่อนนี้เล่นดนตรี เดี่ยวนี้ไม่มีเวลาก็ก็นมาเล่นพวกอิเล็กทรอนิกส์
พวกเทป และแผ่นเสียง

ท่านมีเวลาที่จะไปเลือกซื้อเทปหรือไม่

ครับ ถ้าว่างบ๊ยมก็ต้องไปเดินซื้อเทปเพลง เพลงอะไรก็ได้ทั้งนั้น
แล้วแต่

เพลงล่าสุดในโอกาสวันเกิดชอบไหม (เพลงปญฺญาดิชาขย)

บอกไม่ได้

คณะกรรมการเฉพาะกิจจัดทำสมุดภาพทำเนียบรัฐบาล

ประธานอนุกรรมการ

โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ ยอดมณี)

อนุกรรมการ

นายประพัฒน์ ตรีณรงค์	นางคณิดา เลขะกุล
นายฉลุย เรืองชาญ	นายลอรี มอนด์
ผู้อำนวยการกองงานนายกรัฐมนตรี สสน. (นายนิศักดิ์ ราชพิตร)	ผู้อำนวยการกองพิธีการ สสน. (นายอนุวัฒน์ ธรรมธัช)
ผู้อำนวยการกองการเมืองต่างประเทศ (นางมัทนา เกตุบุตร)	ผู้อำนวยการกองการเมืองภายในประเทศ สสน. (นายสุธี สุทธิสมบุรณ์)
ผู้อำนวยการกองงานโฆษก สสน. (นายสัญญา พ้องอุดม)	ผู้อำนวยการสำนักงานรักษาความปลอดภัย สสน. (ว่าที่ ร้อยตรีนิคม หิรัญบุศย์)
ผู้อำนวยการกองสถานที่และยานพาหนะ สสน. (นายศุภชัย จันทรีเจริญสุข)	ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สสน. (นางธัชกร เหมะจันทร์)
นางสาวอนงค์ ณ บางช้าง	นายปิยะชาติ แสงอรุณ
นางสาวอนุตรา หงษ์สุวรรณ	นางพรรณประภา อินทรวินันท์

อนุกรรมการและเลขานุการ

นางสาวปัทมา พรรณโรจน์

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นางสมจิตต์ เทียนสว่าง นางสิริกาญจน์ คหวัฐธา

คณะกรรมการเฉพาะกิจสมุดภาพทำเนียบรัฐบาล

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ขอขอบพระคุณ

ผู้สนับสนุนการจัดพิมพ์ "สมุดภาพทำเนียบรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี"

๑. องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.)
๒. ธนาคารกรุงไทย จำกัด
๓. การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
๔. ธนาคารอาคารสงเคราะห์

บรรณาธิการ: นางคณิดา เลขะกุล

กองบรรณาธิการ

นายประพัฒน์ ตรีณรงค์	นายปิยะชาติ แสงอรุณ
นายฉลุย เรืองชาญ	นางสาวอนุตรา หงษ์สุวรรณ
นางพรรณประภา อินทรวินันท์	นางสาวปัทมา พรรณโรจน์

ออกแบบปกและจัดรูปเล่ม

นางสาวอนุตรา หงษ์สุวรรณ

ผู้เขียนภาพปกหน้าและหลัง

นายสมชาย ปานประชา

ภาพประกอบโดย

นายฉลุย เรืองชาญ	ภาพจากนิตยสารพีเพิล
นางสาวอนุตรา หงษ์สุวรรณ	ภาพจากสำนักข่าว A.P.
นางสาวจิรบุญย์ ทศนบรรจง	นายวีระชัย เจียรรุ่งสิน
กองงานโฆษก สสน.	

